

YHTEISTYÖSOPIMUS ESR-HANKKEEN TOTEUTTAMISESTA

Tämän sopimuksen tarkoituksena on määritellä *ESR -rahoituksella* osittain rahoitetun *Lukiopaja LUPA -hankkeen* päätoteuttajan ja osatoteuttajan keskinäiset ehdot.

1. Sopimuksen osapuolet

Päätoteuttaja:

Silta-Valmennusyhdistys ry
Vehnämyllynkatu 4
33560 Tampere
Y-tunnus: 1618557-2

[REDACTED]

[REDACTED]

Osatoteuttaja:

Tampereen kaupunki/lukiokoulutus
Tammerkosken lukio, Sammonkatu 2
33540 Tampere
Y-tunnus: 0211675-2

[REDACTED]

[REDACTED]

2. Sopimuksen kohde

Tällä sopimuksella osapuolet sopivat *Lukiopaja LUPA -hankkeen* (hankekoodi S22763) toteuttamisesta. Hankkeeseen kuuluvat keskeiset toimenpiteet on esitetty kohdassa 5. Hankkeen sisältö on yksilöity liitteenä 1 olevassa hankesuunnitelmassa, johon on kirjattu hankkeen tavoitteet sekä muutoinkin hankkeen sisältöä sekä aikataulu.

3. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan kaikkien sopijapuolten osalta heidän allekirjoitettuaan sopimuksen. Voimaantulopäivä on myöhäisin allekirjoituspäivä. Sopimuksen mukaiset velvoitteet sitovat kuitenkin osapuolia takautuvasti ESR-rahoituspäätöksessä (liite 2) mainitusta hankkeen aloittamispäivästä alkaen.

Sopimus on voimassa rahoituspäätöksessä (liite 2) mainittuun päivämäärään saakka, lukuun ottamatta sellaisia sopimusehtoja, joiden oikeusvaikutusten on tarkoitettu säilyvän voimassa tämän sopimuksen päättymisestä huolimatta.

Sopimus sitoo Tampereen kaupunkia lopullisesti kuitenkin vasta, kun kaupungin sopimusta koskevat päätökset ovat saaneet lainvoiman.

Mikäli rahoittaja myöntää hankkeen toteutukseen jatkoaikaa sopimuksen voimassaolon aikana jatkuu voimassaolo jatkoaikaa vastaavasti.

Selvytyden vuoksi osapuolet toteavat, että projekti päättyy välittömästi myös, jos hankkeen päärahoittaja purkaa tai keskeyttää projektia koskevan rahoituspäätöksensä.

4. Hankkeen osapuolten keskeiset tehtävät

Lukiopaja LUPA -hanketta toteuttavat Silta-Valmennusyhdistys ry ja Tampereen kaupunki/Lukiokoulutus projektisuunnitelmaan kummallekin osapuolelle kirjattujen tavoitteiden, toimenpiteiden ja budjetin mukaisesti. Projektin tavoitteiden saavuttamiseksi koordinaattori ja osatoteuttaja toteuttavat projektin yhteistyössä. Rahoittajan edellyttämät raportoinnit tuotetaan yhdessä. Kumpikin osapuoli huolehtii osaltaan rahoittajan edellyttämien raportointi- ja seurantatietojen keräämisestä yhteisiä raportteja varten. Pää toteuttaja Silta-Valmennus vastaa hankkeen koordinoinnista, taloushallinnosta ja raportoinnista rahoittajan suuntaan. Hanketta toteutetaan rahoituspäätöksessä (liite 2) annettujen ohjeiden ja liitteiden mukaisesti.

Mikäli rahoituspäätöstä ja rahoittajan hyväksymää projektisuunnitelmaa ei noudateta, voi rahoittaja määrätä tuen palautettavaksi takaisin korkoineen. Kumpikin osapuoli vastaa itsenäisesti kaikista kuluista ja vahingoista, joita rahoituspäätöksen ja projektisuunnitelman noudattamatta jättämisestä mahdollisesti aiheutuu. Osapuoli ei vastaa toisen osapuolen aiheuttamasta vahingosta. Toisella osapuolella, joka on maksanut toisen osapuolen puolesta rahoitusosuutta takaisin päärahoittajalle, on oikeus periä maksamansa määrä korkoineen kyseiseltä osapuolelta.

Pää toteuttajan Silta-Valmennusyhdistys ry:n (jäljempänä Silta-Valmennus) kokonaiskustannukset hankkeessa ovat 187 152 euroa. Osatoteuttajan kokonaiskustannukset ovat seuraavat:

Tampereen kaupunki/lukiokoulutus (jäljempänä Tampereen kaupunki): 165 800 euroa

Ostopalveluiden ja muiden kululajien osalta budjetoidut hankinnat hoitaa se taho, jonka budjettiin kyseinen meno on rahoittajan hyväksymässä hankesuunnitelmassa kirjattu. Pää toteuttaja sekä osatoteuttaja noudattavat kaikkien hankkeen hankintojen osalta rahoituspäätöksessä annettuja hankintaa koskevia ohjeita.

Pää toteuttaja Silta-Valmennus allekirjoittaa maksatushakemuksen sekä muut viranomaiselle jätettävät hanketta koskevat viralliset asiakirjat. Osatoteuttaja Tampereen kaupunki valtuuttaa Silta-Valmennuksen allekirjoittamaan EURA2014-järjestelmässä maksatushakemuksen, mahdolliset seurantatiedot, väli- ja

loppuraportointitiedot sekä mahdolliset muutoshakemukset puolestaan. Ennen muutoshakemusten laatimista ja allekirjoittamista neuvotellaan ja sovitaan muutoksen hakemisesta osapuolten kesken. Lisäksi väliraportoinnit ja loppuraportoinnit käsitellään yhdessä ennen niiden toimittamista rahoittajalle.

Tampereen kaupunki toimittaa Silta-Valmennukselle rahoittajalle tehtävään raportointiin tarvittavan materiaalin pdf-formaatissa sähköisesti, jotta se voidaan liittää sellaisenaan ELY-keskuksen käyttämään EURA2014 -järjestelmään.

Hankkeen ohjausryhmän tehtävät on todettu ELY-keskuksen tekemässä rahoituspäätöksessä (liite 2). Ohjausryhmän organisoinnissa noudatetaan lisäksi muita ELY-keskuksen antamia ohjeita.

Hankkeessa toimiva Silta-Valmennuksen projektipäällikkö tiedottaa Tampereen kaupunkia kaikista ELY-keskuksen kanssa käydyistä hanketta koskevista yhteydenotoista sähköpostitse.

Osapuolet ovat velvollisia säilyttämään ja arkistomaan kaikki hankkeen toteuttamiseen liittyvät alkuperäiset asiakirjat rahoituspäätöksen mukaisesti.

5. Kustannusarvio, rahoitus ja maksuliikenne

Osatoteuttaja perustaa omaan kirjanpitoonsa seurantatunnisteen hanketta varten. Seurantatunnisteelle tulee kirjata kaikki hankkeen kustannukset ja tulot. Osatoteuttaja toteuttaa hanketta kustannusperusteisesti ilman katetta ja kustannukset muodostuvat projektihakemuksen mukaisesti. Osatoteuttajan omarahoitusosuutta ei voida korvamerkitä kattamaan tiettyjä kustannuksia hankkeessa.

Osatoteuttaja sitoutuu noudattamaan ELY-keskuksen rahoituspäätöksellä (liite 2) hyväksymää kustannusarvioita. Hankkeen budjetti on esitetty hankesuunnitelmassa (liite 1). Päätoteuttaja Silta-Valmennus ja osatoteuttaja Tampereen kaupunki pitävät erillistä hankekirjanpitoa hankkeen toteutuneista kustannuksista ja rahoituksesta. Osatoteuttajat voivat esittää kirjanpidossaan maksatushakemukseen hyväksyttäviä hankkeen toteuttamisesta aiheutuvia kokonaiskustannuksia siten kuin sopimuksen kohdassa 5 on todettu.

Tampereen kaupunki toimittaa Silta-Valmennukselle maksatusasiakirjat (pääkirjan otteen, rahoittajan edellyttämät tositteiden kopiot, projektihenkilöstön kokonaistyöajanseurantalomakkeet sekä muut mahdolliset tarvittavat liitteet) 1 kk:n kuluttua kunkin maksatusjakson päättymisestä. Silta-Valmennus lähettää maksatushakemuksen rahoittajalle.

Silta-Valmennus ohjaa rahoittajan hyväksymien kulujen mukaisesti Tampereen kaupungille kuuluvat maksusuoritukset 14 päivän sisällä sen jälkeen, kun päärahoittaja on suorittanut maksatuksessa hyväksytyt kustannukset päätoteuttajan tilille. Silta-Valmennus maksaa Tampereen kaupungille maksusuorituksena ELY-keskuksen tukiosuuden hyväksytyistä tukikelpoisista suorista kustannuksista ja Tampereen kaupungille kuuluvan tuen flat rate -osuuteen. Hankkeen omarahoitusosuuksien osalta Silta-Valmennuksen ja osatoteuttajan välillä ei ole maksusuorituksia. Silta-Valmennus ja osatoteuttaja huolehtivat hankebudjetissa määrittelyistä omarahoitusosuuksista kukin omassa hankekirjanpidossaan.

Silta-Valmennus osallistuu hankkeeseen 37 430 euron omarahoitusosuudella ja osatoteuttajan

---

omarahoitusosuus on seuraava:
Tampereen kaupunki: 33 160 euroa

Sopimuksen osapuolet vastaavat itse sellaisista aiheuttamistaan kuluista, joita rahoittaja ei katso tukikelpoisiksi.

6. Salassapito ja henkilötietojen käsittely

Sopijapuolilla on oikeus saada käyttöönsä ja hyödynnettäväksi hankkeen tarkoituksen toteuttamiseksi kaikkien sopijapuolten hankkeessa keräämä aineisto. Sopijapuolet sitoutuvat siihen, etteivät ne luovuta hankkeen aikana toiselta osapuolelta saamiaan luottamuksellisia/salassa pidettäviä ja sellaisiksi merkittyjä tietoja tai tietoja, jotka on luonteensa vuoksi ymmärrettävä luottamuksellisiksi/salassa pidettäviksi sopijapuolten ulkopuolisille tahoille ilman sopijapuolten kirjallista hyväksyntää. Edellä mainittuja tietoja ei saa käyttää muihin kuin tämän sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin. Salassa pidettäviä tietoja ei saa käyttää omaksi tai toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Sopijaosapuolet tiedostavat, että salassa pidettävien tietojen paljastaminen ulkopuolisille saattaa olla rikoslain mukaan rangaistava teko.

Salassapitovelvollisuus ei kuitenkaan koske tietoja eikä aineistoa;

- a) joka on yleisesti saatavilla tai muuten julkista
- b) joka tulee julkiseksi salassa pidettävän tiedon luovuttamisen jälkeen, mutta ei kuitenkaan vastaanottavan osapuolen toimesta tai tekemättä jättämisestä johtuen;
- c) joka oli oikeutetusti luovutuksensaajan hallussa ennen sen luovutusta, ilman salassapitovelvoitetta
- a) jonka luovutuksensaaja on saanut kolmannelta ilman salassapitovelvollisuutta,
- b) jonka luovutuksensaaja on kehittänyt itsenäisesti tai yhdessä kolmannen kanssa tai
- c) joka luovutuksensaajan on luovutettava lain, tuomioistuimen päätöksen tai viranomaisen antaman määräyksen mukaisesti.

Sopijaosapuolet sitoutuvat projektia toteuttaessa noudattamaan kukin oman toimintansa osalta julkisuuslaissa tarkoitettua hyvää tiedonhallintapaa sekä EU:n yleisen tietosuojasetuksen (EU) 2016/679 ja Tietosuojalain (1050/2018) edellyttämää hyvää riskienhallintaa henkilötietojen käsittelyssä ja tietojen suojaamista koskevia säännöksiä sekä muuta henkilötietojen käsittelyä koskevaa lainsäädäntöä.

Sopijaosapuolet toteuttavat asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla kukin sopijaosapuoli varmistaa, että henkilötietojen käsittely tapahtuu projektissa sopimuksen vaatimusten ja sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Sopijaosapuolet tiedostavat, että projektissa käsitellään mahdollisesti myös sellaisia henkilötietoja, joiden salassa pysyminen on Sopijaosapuolten sekä yksilöiden turvallisuuden kannalta kriittistä. Henkilötietojen käsittelyn osalta kukin Sopijaosapuoli vastaa siitä, että salassa pidettäviä tai suojattavia henkilötietoja käsittelevät ja niihin pääsevät projektissa vain henkilöt, joiden työtehtävien kannalta se on välttämätöntä. Sopijaosapuolten projektissa käyttämien toimitilojen tulee olla asianmukaisesti suojattu lukituksella ja muilla tarpeellisilla toimenpiteillä luvattoman pääsyn estämiseksi tiloihin ja siellä oleviin salassa pidettäviin/suojattaviin tietoihin.

Sopijaosapuolet sitoutuvat ilmoittamaan viivytyksettä koordinaattorille, mikäli havaitsevat henkilötietojen käsittelyssä puutteita tai niihin kohdistuvia tietoturvaloukkauksia.

7. Vastuu

Sopijapuolten on viipymättä ilmoitettava toisilleen seikoista, jotka saattavat vaarantaa hankkeen läpivientiä, tulosten toteuttamista tai aiheuttaa lisäkustannuksia.

Sopijapuoli vastaa toiselle sopijapuolelle aiheuttamastaan vahingosta. Sopijaosapuoli ei kuitenkaan ole vastuussa toiselle sopijapuolelle aiheuttamastaan välillisestä tai epäsuorasta vahingosta. Sopijapuolen vastuun ylärajana kutakin toista sopijapuolta kohtaan on kaikissa tapauksissa enintään kolmekymmentätuhatta (30 000) euroa ellei vahinko ole aiheutunut takaisinperinnästä. Tämän kohdan mukaisia vastuunrajoituksia ei sovelleta tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettuihin vahinkoihin.

Vahingonkorvausvaatimukset sopijapuolta vastaan on esitettävä viipymättä, kuitenkin viimeistään kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä hetkestä, jolloin vahinko tuli korvausta vaativan sopijapuolen tietoon.

Sopijapuoli ei ole vastuussa toisille sopijapuolille viivästyksestä tai sopimusveloitteiden täyttämättä jäämisestä siltä osin kuin tämä johtuu ylivoimaisesta esteestä. Ylivoimaisena esteenä pidetään ennakoimatonta tapahtumaa, joka estää tai tekee kohtuuttoman vaikeaksi sopimusveloitteiden täyttämisen määräajassa. Tällaisia ovat mm. sota, kapina, luonnonmullistus, yleinen energianjakelun keskeyttäminen, tulipalo, valtion talousarvion tai valtioneuvoston asettama oleellinen rajoitus osapuolen toiminnalle, lakko, saarto tai muu merkittävä ja epätavallinen sopijapuolista riippumaton syy.

Sopijapuolet eivät vastaa toisten sopijapuolten aiheuttamista virheistä tai viivästyksistä, eivätkä alihankkijan virheestä tai viivästyksestä, joka on aiheutunut alihankkijan ylivoimaisesta esteestä.

8. Immateriaalioikeudet

8.1 Määritelmät

Immateriaalioikeus tarkoittaa kaikkia immateriaalioikeudellisia suojamuotoja mukaan lukien patentit, hyödyllisyysmallit, tavaramerkit, tekijänoikeudet, oikeudet integroidun piirin piirimalliin, mallioikeus, rekisteröimätön mallioikeus sekä näihin liittyvät hakemukset.

Omistusoikeus tarkoittaa esineoikeudellisen omistuksen lisäksi tekijänoikeuden omistamista sekä oikeutta patenttiin ja muihin immateriaalioikeuksiin.

Tausta-aineistolla tarkoitetaan kaikkia ennen projektin alkua tai muuten projektin ulkopuolella aikaansaatuja aineita, laitteita, menetelmiä, tietoja, keksintöjä ja tietokoneohjelmia sekä niihin liittyviä tekijänoikeuksia ja muita immateriaalioikeuksia, jotka osapuoli omistaa tai joihin osapuolella on oikeus myöntää tämän sopimuksen mukaisia käyttöoikeuksia. Tausta-aineistoa ei katsota tämän projektin tulosaineistoksi.

Tulosaineisto tarkoittaa kaikkia projektissa aikaansaatuja aineita, laitteita, menetelmiä, tietoja, keksintöjä, tietokoneohjelmia, taiteellisen toiminnan tuloksia sekä niihin liittyviä tekijänoikeuksia ja muita Immateriaalioikeuksia.

8.2 Tulosaineiston omistus

Ellei rahoituspäätöksestä muuta johdu tai rahoittaja muuta ohjeista, omistusoikeus ja kaikki immateriaalioikeudet tulosaineistoon kuuluvat sille osapuolelle, joka sen on luonut, keksinyt tai laatinut. Jos osapuolet ovat yhdessä aikaansaaneet tulosaineiston tekemällä tämän sopimuksen mukaista projektia eikä osapuolten osuuksia voida erottaa toisistaan, omistusoikeus kuuluu tulosaineiston luoneille osapuolille yhteisesti. Omistusoikeus tulosaineistoon kuuluu osapuolille siinä suhteessa kuin ne ovat osallistuneet tulosaineiston aikaansaamiseen ja yhteisomistuksen ehdot sovitaan erikseen.

8.3 Käyttöoikeus projektin suorittamiseksi

Osapuolet ovat velvollisia luovuttamaan toisilleen korvauksetta käyttöoikeuden sellaiseen tausta- ja tulosaineistoon, joka on tarpeellinen toisen osapuolen vastuulla olevien tähän projektiin kuuluvien tehtävien suorittamiseksi. Käyttöoikeus on ainoastaan projektin suorittamista varten ja voimassa vain projektin ajan. Tausta-aineiston omistaja voi vaatia erillisen sopimuksen tekemistä ennen käyttöoikeuden luovutusta, jossa sovitaan tarkemmin käyttöoikeuden sisällöstä.

8.4 Käyttöoikeus tulosaineiston hyödyntämiseksi

Kolmannet osapuolet saavat käyttää tulosaineistoa rahoituspäätöksen mukaisesti. Mikäli rahoittaja niin edellyttää, luovuttavat osapuolet rahoittajalle vastikkeetta rinnakkaiset käyttöoikeudet tai taloudelliset tekijänoikeudet projektin yhteydessä syntyviin aineistoihin sekä niiden sisällön ja ulkoasun muutoksiin ja antavat rahoittajalle oikeuden levittää aineistoa kaikissa levitysmuodoissa ja valmistaa siitä kopioita.

Ellei rahoituspäätös muuta edellytä, niin osapuolet saavat oikeuden käyttää, muokata ja edelleen luovuttaa tulosaineistoa omassa tutkimus- ja kehitystyössä, opetuksessa, sekä liiketoiminnassa. Ellei rahoituspäätöksestä muuta johdu, käyttöoikeus luovutetaan korvauksetta lukuun ottamatta patenteja, keksintöjä ja tietokoneohjelmia, joiden osalta korvauksen tulee olla kohtuullinen.

Osapuolella ei ole velvollisuutta luovuttaa käyttöoikeuksia tausta-aineistoonsa tulosaineiston hyödyntämistä varten.

Tulos- ja tausta-aineistojen omistus- tai käyttöoikeuksia toisilleen luovuttaessaan osapuolet pyrkivät siihen, että luovutettavat aineistot ovat mahdollisimman virheettömiä. Luovuttava osapuoli ei kuitenkaan anna luovutettaville aineistoille mitään takuuta, ja luovutuksen saaja on yksin vastuussa aineistojen käytöstä.

Kuikin osapuoli vastaa siitä, että sillä on aikaansaamaansa tulosaineistoon tämän sopimuksen edellyttämät oikeudet. Osapuolella on velvollisuus tarvittaessa tehdä erilliset siirtosopimukset työntekijöidensä kanssa.

9. Julkaiseminen

Tulosaineisto on julkista, ellei laista tai rahoitusehdoista muuta johdu. Tulosaineistoa julkaistaessa ei saa paljastaa luottamuksellista tietoa eikä julkaiseminen saa vaarantaa tulosaineiston immateriaalioikeudellista suojaamista. Projektissa tehdyt opinnäytetyöt ovat julkisia. Opinnäytetöiden laatimisesta projektissa on sovittava erikseen rahoittajan kanssa.

Saatettaessa tekijänoikeudella suojattua tulosaineistoa yleisön saataville tulee liittää ohien käyttöoikeuden saamisen ehdot. Sen lisäksi tulee mainita aineistoon liittyvien taloudellisten tekijänoikeuksien kuulumisesta rahoittajalle, mikäli rahoituspäätöksessä edellytetään tekijänoikeuksien siirtoa rahoittajalle.

Kukin osapuoli vastaa myös siitä, että se luovuttaa käyttöoikeudet tulosaineistoon kaikille kiinnostuneille tahoille rahoituspäätöksen ehtojen mukaisesti. Vaihtoehtoisesti osapuoli on velvollinen siirtämään tulosaineiston taloudelliset tekijänoikeudet rahoittajalle, jos rahoituspäätöksessä niin edellytetään.

10. Muutosten tekeminen projektisuunnitelmaan ja sopimukseen

Mikäli projektin toteuttamisaikana ilmenee tarvetta laatia rahoittajalle muutoshakemus, neuvotellaan muutoksista osapuolten kesken ennen muutoshakemuksen jättämistä rahoitusviranomaisille. Rahoittajan antama muutospäätös ja hyväksymä muutettu projektisuunnitelma sisällytetään tämän sopimuksen liitteeksi ja osapuolet sitoutuvat noudattamaan niitä projektin toteuttamisessa.

Tätä sopimusta voidaan muuttaa vain kirjallisesti. Sopimusmuutoksista neuvotellaan etukäteen.

11. Sopimuksen irtisanominen/purkaminen kesken sopimiskauden

Mikäli sopijapuoli rikkoo oleellisesti sopimusta eikä 30 päivän kuluessa siitä, kun rikkomuksesta on kirjallisesti huomautettu korjaa rikkomustaan, on toisella osapuolella oikeus purkaa sopimus. Sopimuksen purkamisesta on ilmoitettava kirjallisesti.

Sopimusrikkomukseen syyllistynyt sopijapuoli on velvollinen esittämään kaiken selvityksen ja luovuttamaan kaiken sellaisen materiaalin, joka on tarpeen hankkeen toteutuksen jatkamiseksi ja purkautumisesta aiheutuvien vahinkojen minimoimiseksi. Sopimuksen purkautuessa sopimusta rikkonut osapuoli menettää sopimuksen perusteella saamansa oikeudet. Sopimusta rikkoneen sopijapuolen antamat käyttöoikeudet ja oikeudet tausta-aineistoon jäävät voimaan sopimuksen purkamisesta huolimatta.

12. Sovellettava laki ja oikeuspaikka

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä sopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan ensi sijassa sopijapuolten välisin neuvotteluin. Mikäli aiheutuneita erimielisyyksiä ei pystytä neuvotteluin ratkaisemaan, ne ratkaistaan Pirkanmaan kärjäoikeudessa.

13. Sopimuskappaleet

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samanlaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Liitteet: 1) Hankesuunnitelma
                                  2) Rahoituspäätös

Allekirjoitukset

Silta-Valmennusyhdistys ry, kehittämisjohtaja Maija Schellhammer-Tuominen

Tampereen kaupunki/lukiokoulutus, vt. lukiokoulutuksen johtaja Matti Hännikäinen

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Hankesuunnitelma
Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 20.12.2021	Diaarinumero EURA 2014/11393/09 02 01 01/2021/KESELY
Käsittelijä Mirja Rinne	Puhelinnumero [REDACTED]
Hakemusnumero 106913	Hankekoodi S22763
Hakemustyyppi Uusi	Tila Käynnissä

1 Viranomainen, jolle hakemus osoitetaan

Viranomainen Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
---

2 Hakijan perustiedot

Hakijan virallinen nimi Silta-Valmennusyhdistys ry	
Organisaatiotyyppi Kansalaisjärjestö	Y-tunnus 1618557-2
Jakeluosoite Vehnämyllynkatu 4	Puhelinnumero 044 062 4050
Postinumero 33560	Postitoimipaikka Tampere
Tilinumero (IBAN) [REDACTED]	BIC [REDACTED]
WWW-osoite http://www.siltavalmennus.fi	
Hankkeen yhteyshenkilön nimi Schellhammer-Tuominen Maija Selena	Yhteyshenkilön asema hakijaorganisaatiossa kehittämisjohtaja
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite [REDACTED]	Yhteyshenkilön puhelinnumero [REDACTED]
Hakijoiden lukumäärä tai tuen siirto -menettely ☐ Vain yksi hakija ☒ Hakijoita on useampi kuin yksi (yhteishanke) ☐ Hakija siirtää osan haettavasta tuesta yhdelle tai useammalle taholle hankkeen toteuttamista varten (tuen siirto)	

Osatoteuttajat

Hakijan (osatoteuttajan) nimi	Y-tunnus	Organisaatiotyyppi
Tampereen kaupunki/lukiokoulutus	0211675-2	Kunta

Perustele, miksi hanke toteutetaan yhteishankkeena. Haettava hanke toteutetaan Tampereen kaupungin ja Silta-Valmennusyhdistyksen yhteisenä kehittämissyhteistyönä. Hankkeen toteuttamisessa kehitetään ja yhteensovitetaan lukiokoulutusta epämuodollisessa oppimisympäristössä yhdistettynä kuntoutukselliseen valmennuskokonaisuuteen, jossa otetaan huomioon yksilöllisen elämäntilanteen tuomat haasteet. Yhteishankkeen tavoitteena on kehittää uudenlainen toimintatapa yhdistämällä kahden toimijan osaaminen innovatiivisella tavalla nuorten koulutusosallisuutta tukeviksi kokonaisuudeksi.
--

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi Lukiopaja LUPA	
Alkamispäivämäärä 1.1.2022	Päätymispäivämäärä 31.8.2023
Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen	
Erityistavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	

4 Tiivistelmä (julkaistaan internetin tietopalvelussa)

4.1 Hankkeen julkinen tiivistelmä (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)

Jaksamisen ja/tai mielenterveyden pulmien kanssa kamppaileville lukio-opiskelijoille tällä hetkellä tarjottava tuki koostuu lähinnä lukiokurssien vähentämisestä sekä opiskeluajan pidentämisestä. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että opiskelijan päivärytmi vaihtelee kurssien mukaan päivittäin ja opintojen suorittaminen sitä kautta vaikeutuu. Kynnys kouluun lähtemiselle kasvaa, kun selkeä arkirytmi puuttuu ja tunteja on vaihtuviin ajankohtiin vain muutaman kerran viikossa. Opiskelijat suorittavat usein kursseja itsenäisesti, mikä vaatii todella paljon itseohjautuvuutta. Opiskelijat, joilla on muutenkin elämänhallinnan tai jaksamisen pulmia, eivät usein kykene täysin itsenäiseen opiskeluun, vaikka tiedollisesti ja taidollisesti opiskeluun olisikin hyvät lähtökohdat.

Haettavan hankkeen kohderyhmänä ovat Tampereen kaupungin lukioissa opiskelevat nuoret, joilla on ongelmia elämänhallinnan, jaksamisen ja/tai mielenterveysongelmien kanssa. Kohderyhmälle tyypillisiä vaikeuksia ovat esimerkiksi opintostressiin tai elämäntilanteeseen liittyvä jännittäminen, sosiaalisten tilanteiden pelko, ahdistus, itsesäätelyn vaikeudet ja arjen rytmin ja taitojen puute. Usein haastavissa elämäntilanteissa vaikeudet kasaantuvat ja kumuloituvat, jolloin myös opinnot keskeytyvät helposti. Kohderyhmään kuuluvat myös lukio-opinnot keskeyttäneet nuoret, jotka haluavat palata opintojen pariin.

Hankkeen tavoitteena on lisätä lukio-opiskelijoiden koulutusosallisuutta ja vähentää koulutuksen negatiivisia keskeytyksiä erityisesti lukio-opintojen alkuvaiheessa.

Hankkeen tavoitteena on

1. lisätä kohderyhmän hyvinvointia ja arjen taitoja sekä mahdollistaa kuntoutukselliset elementit osana opinnoissa etenemistä
2. parantaa kohderyhmän opiskelutaitoja ja minäpystyvyyden tunnetta opinnoissa
3. lisätä lukiokoulutuksen läpäisyä ja vähentää keskeyttämiä erityisesti koulutuksen siirtymävaiheiden tukea kehittämällä
4. kehittää toimintamalli tukemaan kohderyhmän kuntoutuksellisten ja koulutuksessa etenemisen tarpeita
5. lisätä kohderyhmän parissa toimivien ammattilaisten osaamista ja tietoa kohderyhmän haasteista ja tukimalleista

Hankkeen aikana kehitetään osallisuutta koulutuksen nivelvaiheissa tukeva Lukiopaja - LUPA toimintamalli oppilaitoksen ulkopuoliseen toimintaympäristöön, joka mahdollistaa osallistujien toimintakyvyn vahvistamisen ja opinnoissa etenemisen yksilöllisen suunnitelman mukaan.

4.2 Hankkeen nimi englannin kielellä

Flexible general upper secondary school small group learning

4.3 Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

toimitetaan myöhemmin

5 Hankkeen tarve, tavoitteet ja kohderyhmä

5.1 Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Miten hanke on valmisteltu? Miten valmistelussa on otettu huomioon aiemmin rahoitettujen hankkeiden tulokset?

Yksi suomalaisen koulutusjärjestelmän isoimmista siirtymistä tapahtuu peruskoulun jälkeen, jolloin yli puolet peruskoulun päättävistä nuorista siirtyy lukiokoulutukseen (SVT 2019). Suurin osa vuoden 2019 Kouluterveyskyselyyn vastanneista lukiossa 1. ja 2. vuotta opiskelevista nuorista viihtyy koulussa ja voi hyvin. Toisaalta noin kolmasosa kyselyyn vastanneista lukiolaisista ilmoitti pitävänsä koulunkäynnistä melko vähän tai ei lainkaan ja lähes 40 % oli ollut viimeksi kuluneen vuoden aikana huolissaan omasta mielialastaan. Lisäksi kyselyyn vastanneista lukiolaisista 21 % koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, noin viidennes oli kokenut masennusoireilua viimeksi kuluneiden kahden viikon aikana ja 15,5 % koki koulu-uupumusta. (THL 2020)

Koulu-uupumus on jatkuvan opiskeluun liittyvän stressin seurauksena kehittyvä tila, jota kuvaavat kolme tekijää: 1) koulutyöhön tai opiskeluun liittyvä emotionaalinen, uupumusasteinen väsymys, 2) opintojen merkityksen vähentyminen, kyynisyys tai välinpitämätön suhtautuminen koulutyöhön tai opiskeluun sekä 3) riittämättömyyden tunne opiskelijana. (Salmela-Aro 2016; Salmela-Aro, Kiuru, Leskinen & Nurmi 2009; THL 2020). Koulu-uupumus on yhteydessä stressin kokemiseen ja monenlaisiin psyykkisiin oireisiin ja voi pitkään jatkuessaan johtaa masennukseen. Koulu-uupumuksen seurauksena opinnot viivästyvät ja jatko-opintoihin siirtyminen vaikeutuu, jolloin se on riski nuoren syrjäytymiskehitykselle ja koulutusjärjestelmästä putoamiselle. (Salmela-Aro 2016; THL 2020) Tilastokeskuksen 2014 vuoden tilastojen mukaan vuosittain lukiolaisista 20 %:lla ylioppilastutkinnon suorittaminen venyi yli tavoiteajan. 2000 – luvun alusta lähtien jokaisesta aloittaneesta lukion vuosikurssista noin 12 %:lla opiskelijalla lukion oppimäärän suorittaminen viivästyä yli 4,5 vuotta.

Lukuvuonna 2017/2018 nuorille suunnatussa lukiokoulutuksessa keskeyttäneitä oli 3,2 %, joista yli puolet keskeytti kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen (SVT 2018). THL:n ja Itlan tuoreessa tutkimuksessa laskettiin yhden ikäluokan osalta yhteiskunnalle koituvien kustannusten koulutuksen tai työn ulkopuolelle jäämisestä olevan yli 600 miljoonaa euroa. (Hilli, Juutinen, Keski-Säntti & Ristikari 2020).

Mielenterveyden häiriöt ovat koululaisten ja nuorten aikuisten tavallisimpia terveysongelmia. Erilaisista mielenterveyden häiriöistä kärsii tutkimusten mukaan noin 20–25 prosenttia nuorista. Tampereen kaupungissa on tarjolla monenlaista mielenterveyttä tukevaa työpajatoimintaa yli 18-vuotiaille, mutta 16-18-vuotiaille palveluja on saatavilla heikosti. Lukio-opiskelijoilla näkyy myös selkeästi syömishäiriöiden aiheuttamat haasteet. Niiden on todettu korostuvan oppilaitoksissa, joihin hakeutuu korkeamman keskiarvon nuoria, joilla on korkeat vaatimustasot itselleen. Lisäksi nuorilla on lukioiässä usein omaan seksuaali-identiteettiin liittyvää pohdintaa ja erityisesti seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön kuulumisen herättää nuorena usein ulkopuolisuuden tunnetta. Ammattilaisilla on usein vähäiset tiedot ja taidot nuorten tukemiseksi ja nuori kokee siksi jäävänsä vailla tarvitsemaansa tukea.

Oppivelvollisuus uudistuksen kynnyksellä olisi hyvä hetki kokeilla joustavaa/kuntouttavaa lukio-opiskelua, joka parhaassa tapauksessa ennaltaehkäisisi vakavampia mielenterveyden pulmia sekä syrjäytymistä ja auttaisi kiinnittymään lukio-opintoihin sekä saattamaan opinnot tuetusti loppuun. Opintojen loppuun saattaminen ja lukioista valmistuminen edistäisi mahdollisuuksia hakeutua jatko-opintoihin ja päästä osaksi työelämää. Joustava lukio-opiskelu tuetussa ympäristössä antaisi eväitä elämänhallinnan ylläpitämiseen ja antaisi valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään.

Lukion uudistuvassa opetussuunnitelmassa (2021) luetellaan tärkeänä osana laaja-alainen osaaminen. Laaja-alainen osaaminen käsittää opiskelijan hyvään yleissivistykseen ja hyväksi ihmiseksi kasvamiseen, kestävänsä tulevaisuuden rakentamiseen sekä jatko-opinto-, työelämä- ja kansainvälisyysvalmiuksiin tarvittavien tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostaman kokonaisuuden. Laaja-alainen osaaminen jaotellaan mm. seuraaviin osaamisen

osa-alueisiin: hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen ja yhteiskunnallinen osaaminen. Laaja-alaisen osaamisen keskiössä on hyvä, tasapainoinen ja sivistynyt ihminen. (LOPS 2021.)

Monilla lukio-opinnot aloittavilla nuorilla on riittävästi tietotaitoa teoreettiseen lukio-opiskeluun, mutta mielenterveyden pulmat ja elämänhallinnan vaikeudet vievät voimia täyspäiväiseltä lukio-opiskelulta. Myös isot ryhmäkoot ja oppilaitosten suuret opiskelijamäärät tuottavat haasteita arjesta selviytymiseen. Lisäksi korona on tuonut omat haasteensa etäopiskelujen lisääntyessä ja vertaistuen puuttuessa. Monelle opiskelijalle on ollut entistä hankalampaa kiinnittyä vertaisryhmään ja edistää opintoja. Nuoret tarvitsevat tukea ja ohjausta itseohjaavuuteen, jota näinä aikoina opiskeluissa sekä työelämässä vaaditaan koko ajan enemmän. Hankkeella haetaan ratkaisua näihin ongelmiin moniammatillisella pienryhmämuotoisella ohjauksella ja kehitettävällä yksilöllisen tuen mallilla. Oppivelvollisuuden laajentuessa tarvitaan yhä monimuotoisempia tapoja nuorten opintojen edistämiseksi sekä uusia tapoja nuoren kokonaisvaltaiseen kasvuun ja kehityksen tukemiseksi.

Useiden hallituskausien ajan yksi tärkeimmistä suomalaisen yhteiskuntapolitiikan tavoitteista on ollut nuorten yhteiskuntaan kiinnittymisen vahvistaminen (Hilli ym. 2020). Syrjäytyminen koulutuksesta ja työstä on yhteydessä monenlaisiin sosiaalisiin ongelmiin. Koulutuksen ulkopuolelle jääminen saattaa vaikuttaa syrjäytyneen nuoren identiteetin rakentumiseen, mistä voi seurata haasteita elämän hallinnan kanssa, aloitekyvyttömyyttä, normeista piittaamattomuutta, päihteiden väärinkäyttöä ja ihmissuhdeongelmia (Haravuori, Muinonen, Kanste & Marttunen 2016).

On tärkeää pyrkiä ehkäisemään nuorten koulu-uupumuksen kehittyminen sekä inhimillisten että yhteiskunnan taloudelle koituvien kustannusten perusteella. Koulu-uupumus voi pitkään jatkuessaan johtaa masennukseen (THL 2020). Mielenterveyttä ja mielenterveyden haasteita koskevan nykytutkimuksen perusteella tiedetään useimpien aikuisuudessa ilmenevien mielenterveyden häiriöiden alkavan jo lapsuudessa tai nuoruudessa (Beardslee, Chien & Bell 2011; Paananen, Ristikari, Merikukka & Gissler 2013), ja aikuisikään mennessä yli 15 % nuorista onkin sairastanut masennuksen (Karlsson & Marttunen 2011, 357). Myös muut mielenterveyden häiriöt yleistyvät nuoruudessa, jolloin noin viidesosa nuorista kärsii jostakin toimintakykyä alentavasta mielenterveyden häiriöstä. Yleisimpiä häiriöitä nuorilla ovat masennustilat sekä päihde-, käytös- ja ahdistuneisuushäiriöt. (Haravuori ym. 2016; Marttunen & Kaltiala-Heino 2013, 567)

Noin joka viides suomalainen sairastuu masennukseen elämänsä aikana (Isometsä 2013, 154; Suvisaari ym. 2009). Masennus on merkittävä kansanterveydellinen ongelma monesta syystä. Masennuksen vuoksi työkyvyttömyyseläkkeelle jää vuosittain n. 4000 henkilöä, masennukseen liittyviä sairauspäiväraha-kausia on vuosittain n. 31 000 ja masennukseen liittyviä itsemurhia tehdään joka vuosi n. 600. (Depressio: Käypä hoito -suositus 2020) Mielenterveyssyistä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden nuorten määrä on 2010-luvulla lisääntynyt (Laaksonen, Rantala, Järnefelt & Kannisto 2016; THL 2021).

Suuri osa pitkäkestoisista toimintakyvyn haittaa aiheuttavista mielenterveyden häiriöistä alkaa nuoruudessa. Mielenterveyden ongelmilla voi olla nuorelle hyvin kauaskantoisia seurauksia, jos ne heikentävät opiskelukykyä merkittävästi tai johtavat opintojen keskeytymiseen. (Haravuori ym. 2016) Opiskelukyvyn tukemisessa ja mielenterveyden edistämässä tärkeässä roolissa ovat nuoren perhe ja/tai muu lähipiiri, opettajat ja kaverit. Koulun aikuisten ja erityisesti opiskeluterveydenhuollon tuki nuorille vähentää koulu-uupumusta, mutta myös opettajan asenteilla on vaikutusta. Opettajien myönteinen suhtautuminen ja motivointi tukevat nuoria. Osallisuus sekä nuoren kokemus siitä, että hän saa aikaiseksi tärkeitä asioita, pystyy vaikuttamaan elämäänsä, eikä jää yksin tukevat nuoren itsetunnon kehittymistä ja opiskeluintoa. Mielenterveyden edistämiseksi ja koulu-uupumuksen ennaltaehkäisemiseksi kouluissa tarvittaisiin enemmän iloa, luovuutta ja sosiaalisten taitojen opetusta. (Haravuori ym. 2016; Salmela-Aro 2016; THL 2020)

Olennaista olisi tarjota nuorille heidän tarvitsemaansa tukea riittävästi ja oikeaan aikaan. Etenkin nivelvaiheen joustavat tukimuodot ja opinto-ohjaus ovat välttämättömiä keinoja toisen asteen opintojen sujuvuuden edistämiseksi.

Jaksamisen pulmat ja uupuminen ilmiönä on havaittavissa laajalti opiskelijoiden keskuudessa. Oppivelvollisuus uudistuksen yhteydessä on puhuttu uutena tuen muotona tukio-pinto-ohjauksesta peruskoulun 8. luokalta toisen asteen 1. vuoden loppuun sitä tarvitseville oppilaille ja opiskelijoille. Joustava/kuntouttava lukio-opiskelu riittävällä, asiantuntevalla tuella turvallisessa, strukturoidussa ympäristössä tukisi opintoihin kiinnittymistä ja opintojen etenemistä sekä vastaisi lisääntyvään tuen tarpeeseen.

Jaksamisen ja/tai mielenterveyden pulmien kanssa kamppaileville lukio-opiskelijoille tällä hetkellä tarjottava tuki koostuu lähinnä lukiokurssien vähentämisestä sekä opiskeluajan pidentämisestä. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että opiskelijan päivärytmi vaihtelee kurssien mukaan päivittäin ja opintojen suorittaminen sitä kautta vaikeutuu. Kynnys kouluun lähtemiselle kasvaa, kun selkeä arkirytmi puuttuu ja tunteja on vaihtuviin ajankohtiin vain muutaman kerran viikossa. Opiskelijat suorittavat usein kursseja itsenäisesti, mikä vaatii todella paljon itseohjautuvuutta. Opiskelijat, joilla on muutenkin elämännäköiden tai jaksamisen pulmia, eivät usein kykene täysin itsenäiseen opiskeluun, vaikka tiedollisesti ja taidollisesti opiskeluun olisivat hyvät lähtökohdat. Pienryhmätoiminta vertaisryhmässä vastaisi tähän haasteeseen rakentamalla toimivaa arkirytmää, lisäämällä nuorten osallisuutta, onnistumisen kokemuksia ja opillista itsetuntemusta. Tämä kaikki vähentäisi syrjäytymisriskiä ja auttaisi kasvamaan aktiiviseksi yhteiskunnan toimijaksi.

Koronaepidemiolla on ollut huomattavia vaikutuksia lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen. Epidemian seurauksena lähes koko koulutusjärjestelmämme siirtyi nopealla aikataululla etäopetukseen. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) julkaiseman selvityksen (2020) perusteella poikkeusolot ja niihin liittyvät opetusjärjestelyt ovat vaikuttaneet monella tavalla tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen oppimiseen eri koulutusasteilla. Opetusmenetelmiä on kehitetty vastaamaan nykytilanteen tarvetta. Toisaalta osalla oppijoista etäopiskelun edellyttämät valmiudet eivät ole olleet riittävät eikä oppimisen tukea ole ollut tarpeeksi saatavilla. Viidesosa selvityksessä mukana olleista lukiolaisista (n = 839) koki, että opinnot eivät ole edenneet hyvin poikkeusolojen aikana ja lähes puolet koki opiskelumotivaationsa huonoksi. Kaksi kolmasosaa kyselyyn vastanneista lukiolaisista arvioi etäopiskelun normaaliopetusta kuormittavammaksi. Eniten poikkeustila on lisännyt tuen tarvetta oppijoilla, joilla on haasteita oppimisessa ja opintojen etenemisessä. (Karvi 2020) Myös Suomen Lukiolaisten Liitto ry:n tekemässä kyselyssä nousivat esiin oppilaiden poikkeusaikana kokema kuormitus ja stressi. Tulokset ovat huolestuttavia erityisesti toisen asteen koulutusta seuraavan nivelvaiheen kannalta. (Valtioneuvosto 2020)

Valtioneuvoston koronatyöryhmän raportista (2020) ilmenee, että pitkä poissaolo koulusta ja harrastuksista on heikentänyt nuorten mahdollisuuksia ylläpitää hyvinvointia edistäviä vertaissuhteita ja lisännyt yksinäisyyttä. Poikkeusolot ovat luoneet nuorille turvattomuutta, epävarmuutta ja ahdistusta ja vaikuttaneet erityisesti heikommassa asemassa oleviin lapsiin ja nuoriin, joilla palvelujen ja tuen tarve on suuri. Monia palveluita on supistettu tai ne ovat olleet kokonaan katkolla, minkä seurauksena lasten, nuorten ja perheiden tuen saanti on viivästynyt. Koulutuksellisen tasa-arvon turvaamiseksi tarvitaan tavanomaista tilannetta enemmän yhteiskunnan voimavaroja oppimisen ja hyvinvoinnin tukeen. (Valtioneuvosto 2020)

Nuorten koulutuksen ja työn ulkopuolelle jäämisessä on usein taustalla mielenterveyteen liittyviä syitä, ja koronakriisistä seuranneet poikkeusolot ovat lisänneet nuorten mielenterveyden haasteita. Tarvitaan tiivistä monialaista yhteistyötä koulun sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kesken, jotta nuorten tuen tarpeet havaitaan ja tukea tarjotaan mahdollisimman varhain. Valtioneuvoston koronatyöryhmän raportissa suositellaan nuoren tueksi rakennettavaksi kuntoutuspolku, jossa yhdistyvät arjen sujumista edistävä työskentely ja mahdolliseen mielenterveyden haasteeseen liittyvät erityistarpeet huomioiva työskentely eri ammattilaisten toiminnallisena verkostoyhteistyönä. (Valtioneuvosto 2020)

Pirkanmaan maakuntaohjelman Ehyt Pirkanmaa -toimenpidekokonaisuus painottaa yksilöiden ja yhteisöiden toimijuuden mahdollistamista. Tavoitteena on mahdollistaa yksilöiden osallisuus ja aktiivinen toimijuus haastavissakin elämäntilanteissa. Pirkanmaan alueellisen selviytymissuunnitelman keskeisenä osa-alueena on osaamisen ja

oppimisen kehittäminen. Koulutuksen ja osaamisen teemat ovat keskeisiä Pirkanmaan aluekehityksessä. Jatkuvan oppimisen toimintamallien ja ympäristöjen kehittäminen ovat selvityssuunnitelman konkreettisina toimenpiteinä. Haettavassa hankkeessa kehitetään uudenlaisia oppimisen toimintamalleja ja toimintaympäristöjä lukiokoulutuksen mahdollistamiseksi niissäkin tilanteissa, että koulutukseen osallistuminen täysipainoisesti ei ole mahdollista senhetkisessä elämäntilanteessa. Tulevaisuuden osaavan työvoiman koulutusosallisuuden ja hyvinvoinnin tukeminen luovat perustan omien vahvuuksien tunnistamiselle ja työelämäosallisuudelle. (Pirkanmaan maakuntaohjelma, Pirkanmaan selviytymissuunnitelma)

Paikallisesti Tampereella lukiokoulutukseen kiinnittymisen haasteet ovat näkyneet etsivän nuorisotyön tilastoissa, joissa lukiokoulutuksen keskeyttäneitä on ilmoitettu etsivään nuorisotyöhön järjestelmän kautta (ilmoitukset suoraan lukioilta) 1.1.2020 jälkeen 63. Näistä edelleen suorittamassa lukiota 22, 33 nuorella lukio keskeytynyt. Lisäksi etsivään nuorisotyöhön ja nuorten työpajatoimintaan ohjautuu jonkin verran nuoria muiden tahojen (esim. sotepalvelut tai omatoiminen hakeutuminen) kautta, jotka ovat keskeyttäneet aiemmin lukio-opinnot. Keskeytysten taustalla on usein koulutuksesta toiseen siirtymiä (esim. lukiosta ammatilliseen koulutukseen tai toiseen lukioon). Lukion erotilastossa oppilaitoksesta toiseen siirtymiset näkyvätkin suurimpana ryhmänä (noin 100/vuosi). Lukio-opinnoissa koronan myötä näkyy kasvavana haasteena kasvanut kynnys osallistua opetukseen sekä opintojen etenemisen vaikeudet. Usein sosiaaliset tilanteet näyttävät erityisen haastavina ja lukio-opinnoissa, erityisesti suurissa lukioissa, riittävän tuen kohdentaminen sosiaalisiin tilanteisiin ei usein ole mahdollista.

Hanketta on valmisteltu yhteistyössä Tampereen kaupungin lukiokoulutuksen sekä Silta-Valmennusyhdistyksen kanssa. Aikaisemman kehittämis yhteistyön puitteissa Silta-Valmennusyhdistys ja Tampereen kaupunki ovat kehittäneet kouluikäisille oppivelvollisuusikäisille kuntouttavan nivelvaihevalmennuksen mallin, jonka avulla tuetaan nuoria suorittamaan oppivelvollisuus tai lisäopetus ja siirtymään toisen asteen opintoihin. Malli kehitettiin ESR-rahoitteisessa SiltaLisä -hankkeessa (2010-2013), josta jäi pysyvä toimintamalli, jota on benchmarkattu laajasti valtakunnallisesti. Hanke valittiin hankekaudellaan ESR-hankekehittämisen helmeksi.

Hankkeen valmistelussa on hyödynnetty myös useiden muiden hankkeiden kokemuksia ja kehittämistyön tuloksia erityisesti koulutuksen nivelvaiheiden kehittämisen ja koulupudokkuutta ehkäisevien toimenpiteiden osalta.

5.2 Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Hankkeen tavoitteena on lisätä lukio-opiskelijoiden koulutusosallisuutta ja vähentää koulutuksen negatiivisia keskeytyksiä erityisesti lukio-opintojen alkuvaiheessa. Tavoitteena on tukea nuoria peruskoulun ja lukiokoulutuksen välisessä nivelvaiheessa sekä lukiokoulutuksesta jatkokoulutukseen sijoittuvassa nivelvaiheessa.

Hankkeen tavoitteena on

1. lisätä kohderyhmän hyvinvointia ja arjen taitoja sekä mahdollistaa kuntoutukselliset elementit osana opinnoissa etenemistä
2. parantaa kohderyhmän opiskelutaitoja ja minäpystyvyyden tunnetta opinnoissa
3. lisätä lukiokoulutuksen läpäisyä ja vähentää keskeyttämiä kehittämällä erityisesti koulutuksen nivelvaiheita
4. kehittää toimintamalli tukemaan kohderyhmän kuntoutuksellisten ja koulutuksessa etenemisen tarpeita
5. lisätä kohderyhmän parissa toimivien ammattilaisten osaamista ja tietoa kohderyhmän haasteista ja tukimalleista

5.3 Mikä on hankkeen uutuus- tai lisäarvo? Mitä toimintatapojen muutosta halutaan saada aikaan?

Lukion opetussuunnitelma uudistuu samaan aikaan kun opetusvelvollisuus laajenee. Molemmat uudistukset tuovat lisähaasteita koulutuksen kentälle, mutta samalla avaavat mahdollisuuksia kehittää uudenlaisia tapoja järjestää opetusta ja ohjausta. Hankkeella luodaan uudenlainen toimintatapa, jolla voidaan mahdollistaa lukiopolulla eteneminen niillekin nuorille, joilla opiskeluaikana elämäntilanteessa on haasteita esimerkiksi mielenterveyden ja/tai elämänhallinnan kanssa.

Perinteisesti lukiokoulutuksen keinot tukea haastavissa elämäntilanteissa ovat liittyneet lukujärjestyksen keventämiseen. Mielenterveyden ja arjentaitojen haasteiden lisääntyessä myös lukio-opiskelun tuen on tärkeää monimuotoistaa. Hankkeen uutuusarvona on oppivelvollisuusiän nostamisen kanssa samanaikaisesti kehittää kuntoutukselliset ja elämäntilanteelliset tarpeet huomioiva toimintamalli, jossa opinnot eivät keskeydy, vaikka tilanne haastaa opintoja.

Hankkeen uutuusarvona on mahdollistaa lukio-opintojen eteneminen oppilaitoksen ulkopuolella kehittämisen tunnistamisen toimintatapoja sekä toiminnallisia ja hyvinvointia tukevia opintomenetelmiä.

Kolmannen sektorin ja lukiokoulutuksen yhteistyötä ei ole kehitetty aiemmin. Uudenlainen yhteistyö synnyttää lisäarvoa opiskelijoilla, jotka ovat vaarassa keskeyttää opinnot elämäntilanteen haasteiden vuoksi. Moniammatillinen verkostoyhteistyö koulutuksen ulkopuolisten tahojen kanssa lisääntyy ja löytää uusia muotoja.

5.4 Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Hankkeen kohderyhmänä ovat Tampereen kaupungin lukioissa opiskelevat nuoret, joilla on ongelmia elämänhallinnan, jaksamisen ja/tai mielenterveysongelmien kanssa. Kohderyhmälle tyypillisiä vaikeuksia ovat esimerkiksi opintostressiin tai elämäntilanteeseen liittyvä jännittäminen, sosiaalisten tilanteiden pelko, ahdistus, itsesäätelyn vaikeudet ja arjen rytmin ja taitojen puute. Usein haastavissa elämäntilanteissa vaikeudet kasaantuvat ja kumuloituvat, jolloin myös opinnot keskeytyvät helposti.

Kohderyhmänä ovat erityisesti lukio-opintojen alkuvaiheessa olevat sekä opintojen loppuvaiheessa olevat opiskelijat (pääsääntöisesti 4. vuoden opiskelijat). Kohderyhmään kuuluvat myös lukio-opinnot keskeyttäneet nuoret, jotka haluavat palata opintojen pariin.

Toimintaan ohjautumisen polku rakennetaan yhteistyössä Tampereen lukioiden kanssa pilotoitien ja tiiviin yhteistyön kautta.

Opinto-ohjaaja, psykologi tai muun nuorta ohjaavan henkilön voi ohjata nuoren toiminnan piiriin. Nuori voi myös itse ottaa yhteyttä toimintaan, jolloin polkua suunnitellaan yhdessä oman lukion kanssa. Toimintaan ohjautumisen lähtökohtana on nuoren vapaaehtoisuus ja halu vaikuttaa omaan tilanteeseen ja osallistua toimintaan. Lukio-opinnot keskeyttäneiden nuorten osalta tehdään yhteistyötä muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa, jotta oikea-aikainen ohjautuminen voidaan varmistaa. Näitä tahoja ovat esimerkiksi ohjaamo, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta.

5.5 Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Välillisenä kohderyhmänä ovat nuorten kanssa toimivat opetus- ja ohjausalan ammattilaiset ja verkostoyhteistyökumppanit, jotka tapaavat työssään lukio-opiskelijoita.

6 Toteutus ja tulokset

6.1 Mitkä ovat hankkeen konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi?

Hankkeen toteutus on suunniteltu työpaketteihin, joiden avulla kehitetään kokonaiskuntoutuksellista, nuorten toimintakykyä vahvistavaa opintopolkua hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Osallistujat ohjautuvat toimintaan Tampereen kaupungin lukioista opinto-ohjaajan, psykologin tai muun nuorta ohjaavan henkilön kautta. Nuori voi myös itse ottaa yhteyttä toimintaan, jolloin polkua suunnitellaan yhdessä oman lukion kanssa.

1. Työpaketti: toimintakyky ja voimavarat Työpaketin tavoitteena on tukea osallistujien arjen taitoja ja rytmiä, tunnistaa nuoren omia vahvuuksia ja varmistaa nuoren säännöllinen osallistuminen oman tilanteen kannalta mielekkääseen toimintaan. Työpaketin toiminta tapahtuu oppilaitoksen ulkopuolella nuoren kannalta helposti saavutettavissa tiloissa ja toimintaympäristössä. Työskentely työpaketissa koostuu toistuvasta strukturoidusta ohjelmasta (liite). Päivän

aikataulut ja rytmi pysyvät samana päivästä riippumatta, sisältö vaihtelee aiheittain sekä opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan. Strukturoitu rytmi luo osallistujille parhaat mahdolliset puitteet toimia turvallisessa ja ennakoitavassa ympäristössä ja auttaa ylläpitämään arjen rytmiä. Työpakettissa kehitetään viikko-ohjelmaa yhdessä nuorten kanssa huomioiden kohderyhmän tarpeet. Työpakettin kehittämisen lähtökohtina ovat säännöllisyys, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin lisääminen, toiminnallisuus, nuoren asiantuntijuus omassa tilanteessa, luottamuksellisuus ja yhteisöllisyys. Toimintaa voi olla esimerkiksi yhteinen ruuanlaitto ja yhteisölliset ruokailut, tilojen ylläpito, luova toiminta, erilaiset omat oppimiseen kytketyt omat projektit vertaisryhmät, ulkoilu ja liikunta. Toiminnallinen, kuntoutusta tukeva sisältö rakentuu osallistujien tarpeiden mukaan. Esimerkiksi ruuanlaiton ja yhteisöllisten ruokailuiden merkitys korostuu niillä nuorilla, joilla on haasteita syömisen kanssa joko sosiaalisista syistä (esim. sosiaalisten tilanteiden pelko) tai mielenterveydellisistä syistä (syömishäiriöoireilu). Lisäksi yhteisöllisellä ruokailulla voidaan tukea erityisesti yksin asuvia nuoria arjen taitojen osalta sekä lisätä toimintakykyä itsenäiseen elämään harjoittelussa. Osana toimintaa tehdään myös vierailukäyntejä ja tutustutaan kaupungin palveluihin ja toimintamahdollisuuksiin. Lisäksi viikko-ohjelmaan kuuluu opintojen edistämiseen liittyvät elementit (työpaketti 2). Kukin nuori osallistuu toimintaan yksilöllisen suunnitelman mukaan (työpaketti 4)

Strukturoitua viikko-ohjelmaa kehitetään hankkeessa saatujen kokemusten pohjalta. Ohjelmaa on jokaisena arkipäivänä (oppilaitosten lukuvuosirytmien mukaisesti, mahdollisesti kokeiluja loma-aikoina). Sisältöinä päivittäin sekä oppimiseen että kuntoutumiseen ja hyvinvoinnin lisäämiseen liittyviä teemoja ja toimintoja. Osallistujia ryhmämuotoisessa toiminnassa voi olla kerrallaan noin 10-15 ja toiminnan piirissä samaan aikaan noin 20-25, jolloin osalla opiskelijoista yksilöllisiä ja itsenäiseen opiskeluun tukevia ratkaisuja (esimerkiksi osallistuminen verkkokursseille tai oman koulun opetukseen).

2. Työpaketti: opiskelutaidot ja oppiminen Jokaiselle osallistujalle rakennetaan yksilöllinen opinnoissa etenemisen suunnitelma yhdessä oman lukion kanssa. Opiskelija pysyy oman koulun opiskelijana ja vastuu koulutuspolun kokonaisuudesta säilyy lähettävällä koululla. Yksilöllinen suunnitelma rakennetaan osallistujan voimavarojen ja opintojen tilanteen mukaisesti yksilöllisesti. Opiskelijoilla on käytettävissä oman lukion palvelut ja ryhmän toiminnassa voi hyödyntää mahdollisuuksien mukaan myös koulujen muuta henkilökuntaa, kuten kuraattoreja ja psykologeja. Keskeistä on kokonaisuuden pilkkominen riittävän pieniksi ja hallittaviksi kokonaisuuksiksi.

Viikko-ohjelman oppimiseen varattu aika toteutetaan yhteisillä opiskelutaitoihin, tulevaisuus-suuntautuneeseen ohjaukseen ja yhteisiin teemoihin liittyvään työskentelyyn. Sen lisäksi on yksilöllisen työskentelyn aikaa, jolloin kukin osallistuja työskentelee omien opintojen parissa saaden tarvitsemaansa tukea ja ohjausta. Omat opinnot voivat olla joko itsenäisiä tehtäviä tai osallistumista omaan opiskeluun liittyville verkko-kursseille, joille osallistuminen itsenäisesti ei onnistu. Työpakettissa kehitetään verkko-opiskelumateriaaleja vastaamaan yhä paremmin osallistujien tarpeita. Tulostettu 24.11.2021 13:00:22 EURA 2014 -järjestelmä Hakemusnumero: 106913 Hanke-koodi: Hankkeen nimi: Lukiopaja LUPA 7 (20) Oppimisen kokonaisuudesta vastaa hankkeessa työskentelevä opettaja, joka tekee tiivistä yhteistyötä lähettävien koulujen kanssa sekä kehittää oppimisen tukimateriaalia ja alustoja vastaamaan kohderyhmän tarpeita.

3. Työpaketti: oppimisympäristöt ja -menetelmät Työpakettissa kehitetään nuorilähtöisesti koulun ulkopuolista oppimisympäristöä vastaamaan kohderyhmän tarpeita. Osana toiminnallista kokonaisuutta tilojen toiminnallisuutta kehitetään yhdessä nuorten kanssa ja toiminnan aikana tehdään tarvittaessa yhdessä muutoksia ja kokeiluja tilojen ja toiminnan suhteen. Kehittämistyön perustana on nuorten oma osallistuminen ja aktiivisuus toimintaympäristön ja toimintatapojen kehittämisessä. Oma toimintatila luo turvalliset puitteet osallistumiselle ja mahdollistaa myös vetäytymisen omaan rauhaan. Kehittämisessä huomioidaan myös sosiaalisiin tilanteisiin ja kotoa lähtemiseen liittyvät haasteet ja yhdistetään mielekkäällä tavalla myös verkko-oppimisen mahdollisuuksia. Oppimisympäristön kehittämisen lähtökohtana on, että koko kaupunki voi toimia oppimisympäristönä ja myös toiminnallisia kokonaisuuksia voidaan kytkeä osaksi nuoren yksilöllistä suunnitelmaa. Työpakettissa yhdistetään erilaisilla kokeiluilla oppiminen osaksi toiminnallista arkea ja luodaan osallistujille näkyvää elinikäisen oppimisen polusta.

4. Työpaketti: yksilölliset polut Työpaketissa kehitetään yksilöllisen ohjauksen polku toimintamallille. Kehittämisen osat alueet ovat ohjautuminen toimintaan, toiminnan aikainen ohjaus ja jatkokolkujen tietoinen rakentaminen.

Toimintaan ohjautumisen polku rakennetaan yhteistyössä Tampereen lukioiden kanssa pilotointien ja tiiviin verkostoyhteistyön kautta. Toimintaan ohjautumisen lähtökohtana on nuoren vapaaehtoisuus ja halu vaikuttaa omaan tilanteeseen ja osallistua toimintaan. Lukio-opinnot keskeyttäneiden nuorten osalta tehdään yhteistyötä muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa, jotta oikea-aikainen ohjautuminen voidaan varmistaa.

Jatkuvan ohjauksen elementtejä kehitetään hankepilotoinnin kautta. Keskiössä on koko prosessin ajan ammatillinen yksilöllinen tuki elämäntilanteessa. Yksilöllisen tuen lähtökohtana on nuoren tarpeisiin vastaavien normaalipalveluiden löytäminen tilanteesta. Yksilöllisestä tuesta vastaa valmentaja, jolla on sosiaalialan koulutus ja joka tuntee alueen verkostot hyvin. Valmentaja toimii nuoren rinnalla kulkevana tukena tarpeen mukaan ja käy yksilöllisiä keskusteluja nuoren kanssa.

Jatkokolkujen rakentaminen aloitetaan heti nuoren ohjautuessa toimintaan. Nuoren kanssa tehdään suunnitelma, jota päivitetään säännöllisesti toimintaan osallistumisen aikana. Jatkokolun työstämisen päävastuu on opinto-ohjaajalla, joka kehittää ja kokeilee tulevaisuussuuntautuneen työskentelyn ja erilaisten luovien menetelmien käyttöä osana ohjausprosessin kehittämistä. Jatkokolkujen rakentamisen tavoitteena on nuoren vahvistunut käsitys jatkokoluista ja lukio-opintojen kytkemisestä niihin. Työskentelyn kautta nuoren käsitys omista vahvuuksista ja minä-pystyvyydestä on parantunut ja tulevaisuuden haaveet ja motivaattorit ovat konkretisoituneet realistiseksi jatkokoluksi. Erilaisten vierailujen ja tutustumisten kautta osallistujien käsitys mahdollisista jatko-opinnoista selkeytyy ja vahvistuu.

5. Työpaketti: toimintamalli ja ammattilaisten osaamisen lisääminen

Työpaketissa kerätään arviointimateriaalia osallistujilta ja yhteistyökumppaneilta läpi hankkeen. Kehittämisen ja arvioinnin prosessina syntyy joustava LUPA-toimintamalli, jolla voidaan ehkäistä lukio-opintojen keskeyttämistä ja varmistaa riittävä yksilöllinen tuki haastavissa elämäntilanteissa. Hankkeen loppuvaiheessa painotetaan toimintamallin juurruttamiseen ja levittämiseen. Tavoitteena on, että kehitetty toimintatapa jää pysyväksi toiminnaksi Tampereella. Lisäksi toiminnan kuvaus toteutetaan siten, että se on siirrettävissä myös muihin kuntiin ja toimintaympäristöihin.

Työpaketissa toteutetaan hankeviestintää tiiviissä vuorovaikutuksessa kehittämis- ja arviointityön etenemisen kanssa. Viestinnässä nuoret ovat aktiivisessa roolissa ja heitä haastetaan kertomaan omia kokemuksiaan ja tarinoitaan osana hankeviestintää. Kohderyhmän parissa työskenteleville ammattilaisille suunnataan hankkeen aikana viestintää, jolla lisätään tietoutta nuorten haastavista elämäntilanteista opiskelujen aikana. Teemoittelu tarkennetaan hanketyön käynnistyttyä. Teemoja voi olla esimerkiksi nuoren kasvuun ja kehitykseen, identiteetin rakentamiseen, mielen-terveyteen, käyttäytymisellä oireiluun tai sosiaalisiin tilanteeseen liittyvien haasteiden kohtaaminen ja vuorovaikutus nuoren kanssa haastavissa tilanteissa sekä erilaiset menetelmät ja hyvät käytänteet haastavissa tilanteissa. Viestintää toteutetaan esimerkiksi erilaisten tietoisuuksien, blogikirjoitusten, kuvien ja videoiden avulla.

6.2 Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan? Mitä lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä on?

Hankkeen lyhyen aikavälin vaikutukset ovat opiskelijoiden arkirytmien kohentuminen, sosiaalisten taitojen lisääntyminen turvallisen vertaisryhmätoiminnan kautta, osallisuuden vahvistuminen. Vaikutukset kohdistuvat opintojen nivelvaiheisiin, kuten lukio-opintoihin kiinnittyminen heti opintojen alkuvaiheessa sekä opintojen loppuun saattaminen ja siirtyminen jatko-opintoihin.

Hankkeen tuloksena toimintaan osallistuneet joko jatkavat lukio-opintojaan tai ohjautuvat elämäntilanteeseensa sopivaan kuntoutukselliseen toimintaan. Osallistujien kokemuksen mukaan toimintaan osallistuminen vahvistaa heidän toimintakykyään, myönteistä käsitystä itsestä sekä opintoihin tarvittavia taitoja. Osallistujat pystyvät toimintaan osallistumisen jälkeen tunnistamaan paremmin itselleen sopivia tapoja opiskella ja säädellä omaa jaksamista.

Yksilötasolla pitkän aikavälin vaikutuksena voidaan nähdä ennen kaikkea nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen. Muita merkittäviä pitkän aikavälin vaikutuksia on nuorten osallisuus oman elämän rakentamiseen sekä näköalan laajentuminen itsestä kohti yhteisöä ja ympäröivää yhteiskuntaa. Kun nuori kokee olevansa osa yhteisöä ja yhteiskuntaa, se lisää myös ymmärrystä oman toiminnan vaikutuksista itseän ja ympäröivään maailmaan.

Muita merkittäviä pitkän aikavälin vaikutuksia hankkeen myötä on moniammatillisen, eri sektoreiden rajapinnoilla tehtävän yhteistyön lisääntyminen ja uusien työtapojen luominen. Useat toimijat tekevät työtä eri sektoreilla saman aihepiirin ja samojen asiakkaiden parissa tietämättä toistensa työnkuvista sekä työnkuvien päällekkäisyyksistä. Tällöin asiakasta saatetaan siirrellä toimijalta toiselle ja kokonaisvaltainen tuki jää ohueksi. Uskon, että tämänkaltaisen hankkeen kautta voimme luoda täysin uusia toimintamalleja ja vähentää päällekkäistä työtä sekä vahvistaa moniammatillista osaamista.

Hankkeen myötä kohderyhmän parissa toimivien ammattilaisten tietämys nuorten elämäntilanteen haasteista ja niiden monimuotoisuudesta lisääntyy. Ammattilaisten osaaminen lisääntyy haastavien tilanteiden varhaisessa tunnistamisessa, uudenlaisten ratkaisumallien rakentamisessa ja vuorovaikutuksessa haastavassa elämäntilanteessa olevien nuorten kanssa.

6.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen toiminnasta kerätään dataa, jota voidaan hyödyntää jatkossa tutkimuksellisesti sekä käytännöllisesti. Hanketta tehdään näkyväksi kaupungin koulutusverkostoissa ja sidosryhmissä läpi hankkeen toteutuksen.

Hankkeen aikana varmistetaan syntyvän toimintamallin jatkoedellytykset Tampereella sekä kuvataan toimintamalli sellaisena, että se on siirrettävissä ja skaalattavissa myös muihin kuntiin.

Hanke vastaa osaltaan uudistuneen lukion opetussuunnitelman laaja-alaisiin tavoitteisiin. Hankkeen kehittämistyötä kohdennetaan paikallisessa yhteistyössä oppivelvollisuus uudistuksen ja tutkintoon valmistavan koulutuksen näkökulmasta siten, että toimintaa voidaan jatkaa uudistusten myötä pysyvänä toimintana soveltuvilta osin. Erityisesti perusopetuksesta toiselle asteelle siirtymisen nivelvaiheessa toimintamalli nähdään tulevaisuudessa soveltuvan osaksi tutkintoon valmistavaa koulutusta.

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Hankkeelle haetaan ennakkoa ☐ Kyllä ☒ Ei
Kustannusmalli Flat rate 17 % palkkakustannuksista

A Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Palkkakustannukset	275 600	1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus	282 362	80,00
2 Ostopalvelut	10 000	2 Kuntien rahoitus	33 160	9,40
3 Muut kustannukset	20 500	3 Muu julkinen rahoitus	0	0,00
4 Flat rate	46 852	4 Yksityinen rahoitus	37 430	10,60
Kustannukset yhteensä	352 952	Rahoitus yhteensä	352 952	100,00
5 Tulot	0			
Nettokustannukset yhteensä	352 952			

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset ja niiden rahoitus (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)

Kustannukset	Yhteensä €
6 Kunnat	0
7 Muu julkinen	0
Yhteensä	0

Rahoitus	Yhteensä €
5 Kuntien rahoitus	0
6 Muu julkinen rahoitus	0
Yhteensä	0

Kustannusarvio yhteensä	352 952
--------------------------------	----------------

Rahoitussuunnitelma yhteensä	352 952
-------------------------------------	----------------

8 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

8.1 Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetystä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitusosuus)?

Toteuttajien välillä on tehty aiesopimus, jolla molemmat toteuttajat sitoutuvat rahoittamaan osatoteutuksen omarahoitusosuuden.

8.2 Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta? Mistä ja milloin rahoitusta on haettu? Kuinka paljon rahoitusta on haettu tai myönnetty?

Hankkeelle ei ole haettu muuta rahoitusta.

9 Yhteydet muihin hankkeisiin

9.1 Mihin muihin Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit.)

Virtuaalisesti vierellä (S21878, ESR) hankkeessa kehitetään virtuaalisia oppimisympäristöjä sekä yksilöllisen tuen malleja koulutuksen ulkopuolella oleville ja koulutuksen keskeyttämisvaarassa oleville nuorille. Toiminnan kohteena ovat nuoret, joiden on vaikeaa lähteä kotoa ja osallistua koulutukseen oppilaitoksessa. Hankkeessa hyödynnetään epämuodollisia oppimisympäristöjä, yhteisöllistä toimintaa, työelämän oppimisympäristöjä sekä virtuaalisia ja pelillisiä menetelmiä. Hankkeessa kehitettyjä toimintatapoja voidaan soveltaa haettavassa hankkeessa erityisesti yksilöllisen tuen ja yhteisöllisen toiminnan kehittämisessä.

OPIKKO – oppien kuntoutuksesta koulutukseen (S21342, ESR) -hankkeessa kehitetään kuntoutuksellisen työskentelyn ja oppimisen yhdistämisen mahdollisuuksia yksilön toimintakykyä ja tukevaksi kokonaisuudeksi sekä ammatillisissa opinnoissa vaadittavan osaamisen tunnistamisen menetelmiä työpajoilla ja työpaikoilla. Hankkeessa kehitettyjä toimintatapoja voidaan hyödyntää haettavassa hankkeessa ja edelleen kehittää kohderyhmän tarpeita paremmin vastaavaksi lukiopolun näkökulmasta.

Oppija ikä kaikki (S21673, ESR) -hankkeessa kehitetään menetelmiä koulutuksessa ja koulutuksen ulkopuolella olevien perustaitojen parantamiseksi. Haettavassa hankkeessa voidaan hyödyntää kokemuksia osaamismerkkien käytöstä koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien osaamisen näkyväksi tekemisessä sekä toisen asteen opintoihin riittävän perustaito- osaamisen määrittämisessä.

Pystyväksi ryhmässä - PYRY (S21899, ESR) -hankkeessa kehitetään vertaisohjaukseen perustuva toimintamalli, joka toimenpiteineen edistää hankkeen kohderyhmän pääsyä työmarkkinoille. Hankkeessa tuetaan osatyökykyisiä ja muita erityisen tuen tarpeessa olevia työttömiä, ammatillisten opintojen loppuvaiheessa olevia ja vasta ammattiin valmistuneita henkilöitä kohti työtä. Haettavassa hankkeessa voidaan hyödyntää kehitettäviä vertaisohjauksen toimintamalleja ohjauksessa ja verkkovalmennuksen sisältöjen suunnittelussa.

9.2 Mihin muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit, jos niitä on.)

Työosalliseksi (C 3501) Toimintakyky kuntoon koordinaatiohanke (STEA) - hankkeen tavoitteena on koordinoida valtakunnallisesti toimintakyky kuntoon -hankekokonaisuuden kehittämishankkeita, koosta toimintakykyyn liittyvää

tietoa toimijoiden ja päätöksentekijöiden tarpeisiin. Haettava hanke hyödyntää koordinaatiohankkeen tuottamaa tietoa ja ohjelman muista hankkeista saatuja kokemuksia omassa kehittämistyössään (mm. Kykyviisarin käyttöön liittyvä kehittämistyö).

Nuorten arki haltuun (STM, 2018-2020) Tampereen kaupungin ja Silta-Valmennusyhdistyksen yhteistyönä hankkeessa kehitettiin ja juurrutettiin vaikuttavia moniammatillista yhteistyötapoja, joilla nuorten tarpeisiin voidaan vastata kokonaisvaltaisesti ja pitkäjänteisesti. Pyrkimyksenä oli, ettei yksikään nuori jäisi ilman tarvitsemaansa tukea. Taustalla olivat nuorten omat toiveet saada vahvistusta oman arjen hallintaan sekä psykososiaalista tukea nykyistä enemmän paitsi nuorelle itselleen myös koko perheelle. Hankkeen kokemuksia tuen tarpeista ja nuorten tukimalleista hyödynnetään haettavassa hankkeessa.

10 Maantieteellinen kohdealue

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Pirkanmaa		
Seutukunnat Tampereen		
Kunnat Tampere		

Jos hanke toteutetaan yhdessä paikassa, mikä on toteutuspaikan osoite?

Jakeluosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
--------------	-------------	------------------

11 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

11.1 Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?

Silta-Valmennusyhdistys ry on ollut pää- tai osatoteuttajana useissa ESR- tai EAKR-hankkeissa eri ohjelmakausilla. Hankkeiden kehittäminen on kohdistunut mm. heikommassa asemassa olevien osallisuuden lisäämisen, koulutukseen osallistumisen ja työllistymisen mallintamiseen, matalan kynnyksen palvelujen, työpajojen ja ammatillisen koulutuksen, työpajojen ja perusopetuksen välisen yhteistyön kehittämiseen sekä oppisopimuskoulutuksen kehittämiseen. Lisäksi Silta-Valmennus on ollut toteuttamassa muiden rahoittajien, kuten RAY/STEA:n, OKM:n ja muiden ministeriöiden rahoittamia hankkeita. Hankkeet ovat kohdistuneet mm. vapautuvien vankien asumiseen ja koulutukseen, palvelujen ulkopuolella olevien nuorten tilanteisiin sekä peruskoulun ja toisen asteen koulutuksen välisen yhteistyön ja toimintamallien kehittämiseen. Kansainvälisistä hankkeista Silta-Valmennuksella on kokemusta mm. ESR-rahoitteisina ja Erasmus-ohjelman kautta.

Silta-Valmennuksen erityisosaaminen kohdistuu asiakaslähtöisten palvelujen ja prosessien kehittämiseen, kokonais kuntoutukseen sekä toimiviin palvelupolkuihin niille ihmisille, jotka eivät tule normaaleilla palveluilla autetuiksi.

Vahvuutena on kohderyhmän vankka tuntemus, moninäkökulmainen ja moniammatillinen lähestymistapa asiakkaiden elämäntilanteisiin, sitoutunut ja tavoitteellinen toimintatapa sekä kokemus asiakkaan omaa muutostyötä tukevan työotteen ja käytännön taitojen yhdistämisessä. Myös osaaminen ja kokemus vertaistukeen perustuvien toimintamallien käytöstä osana kokonaisvaltaista kuntoutusta ja työhön osallistumisen tukeminen osana sosiaalista kuntoutusta ovat vahvoja.

Silta-Valmennuksen strategiset tavoitteet ovat linjassa valtakunnallisesti ja alueellisesti asetettujen tavoitteiden kanssa heikoimmassa asemassa olevien kansalaisten tilanteen parantamiseksi hyvinvointia, osallisuutta, koulutusta ja työllisyyttä parantamalla.

Tampereen Kaupungin tasolla on paljon hankekokemusta erilaisista hankkeista. Hankkeen mukainen sisällöllinen teema koostuu lukion opetussuunnitelman tavoitteista, joihin yhdistetään vahvaa psykososiaalista ohjausta ja tukea.

Toiminnalla pyritään vahvistamaan sitä kautta nuorten osallisuutta ja ennaltaehkäisemään syrjäytymistä. Hankkeen kautta laajennetaan myös lukion uuden opetussuunnitelman (LOPS 2021) laaja-alaisia tavoitteita koulutussektorin ulkopuolelle.

11.2 Minkälaisia riskejä hankkeen toteuttamiseen liittyy ja miten riskejä hallitaan?

Riski	Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi
Kohderyhmään liittyvät riskit	Kohderyhmän tavoittaminen on suunniteltu lukiokoulutuksen ja yhteistyötahojen kanssa. Toimintaan kiinnittymisen ja motivoinnin osalta toimintaa on suunniteltu tunnistetun tarpeen pohjalta ja toimintamuotoja kehitetään toiminnan aikana yhdessä nuorten kanssa. Nuorten jatko-ohjauksen ja riittävän tuen osalta arviointia on tehty organisaatioiden kokemusten ja taustatiedon pohjalta.
Hankkeen sisäiseen yhteistyöhön liittyvät riskit	Hanketoimijat ovat tehneet pitkään yhteistyötä ja hankkeen valmistelussa on sovittu yhteistyön roolit ja vastuut sekä yhteiskehittämisen tavoitteet. Hankkeen tarkennetussa toimintasuunnitelmassa huomioidaan työnjako ja yhteistyömuotojen suunnittelu erityisen huolellisesti.
Tuloksiin ja toiminnan juurruttamiseen liittyvät riskit	Hankkeen valmistelussa on selvitetty kehittämistyön rooli ja suhde organisaatioiden perustehtävään. Hankkeen toimintamalli kehitetään toteutettavaksi osana organisaatioiden perustehtävää hankkeen jälkeen. Toimenpiteet ja tavoitteet on määritelty hanketoimijoiden kanssa. Toimintasuunnitelmaa tarkennetaan hankkeen käynnistymisvaiheessa toteuttajien kesken. Tuloksia ja hankkeen vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti hankkeen sisäisesti sekä osana ohjausryhmän toimintaa. Hankkeen tiedotus, viestintä ja toimintamallien levittäminen suunnitellaan hankkeen käynnistyessä ja sen toteutumista seurataan.
Hankkeen hallinnointiin liittyvät riskit	Hanketoimijoilla on vahva osaaminen hankkeiden toteuttamisesta ja hankkeiden tarvitsemat tukipalvelut on järjestetty. Toteuttajilla on toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset toteuttaa hanke.
Koronaan liittyvät riskit	Hanke on suunniteltu siten, että kaikki toimenpidet kokonaisuudet voidaan toteuttaa myös nykytiedon mukaisten rajoitustoimien aikana. Toteutus on suunniteltu tapahtuvaksi lähiohjauksena, jolloin ryhmäkoon, etäisyyksien ja muiden tartuntoja ehkäisevien toimenpiteiden rooli on olennainen. Rajoitusten tiukentuessa, toimenpiteissä painotus siirtyy yksilölliseen tukeen. Kohderyhmän tarpeiden pohjalta toiminta toteutetaan ensisijaisesti lähiohjauksessa

11.3 Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Tampereen lukiokoulutuksen edustaja
Silta-Valmennusyhdistyksen edustaja
Tampereen kaupungin psykososiaalisten palveluiden edustaja
Mielenterveyspalveluiden edustaja
Nuorisotoimen edustaja
Ohjaamon edustaja
Ammatillisen koulutuksen edustaja
Perusopetuksen edustaja

12 Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot hankekohtaisista seurantatiedoista

12.1 Hankkeeseen osallistuvien yritysten arvioitu lukumäärä

Henkilöstömäärä	Yritysten lukumäärä
Mikroyritys	
Pieni yritys	
Keskisuuri yritys	
Suuryritys	
Yhteensä	0

12.2 Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden lukumäärät hankkeen keston ajalta työmarkkina-aseman mukaan, naisten määrä eriteltyinä

	Työttömät (ml. pitkäaikaistyöttömät)	Yleissivistävässä / ammatillisessa koulutuksessa olevat	Työssä olevat (ml. yrittäjät)	Työmarkkinoiden ulkopuolella olevat	Yhteensä
Alle 25-vuotiaita	8	45		7	60
25-29-vuotiaita					0
30-54-vuotiaita					0
Yli 54-vuotiaita					0
Yhteensä	8	45	0	7	60
Joista naisia	5	25		3	33

12.3 Osallistujien henkilökoulutus- ja henkilötyöpäivät koko hankkeen keston ajalta

	Yhteensä
Lähiopetuspäiviä	600
Etäopetuspäiviä	
Tukityöllistämispäiviä	
Ohjaus- tai konsultointipäiviä	150
Muita henkilötyöpäiviä	
Yhteensä	750

12.4 Hankkeeseen osallistuvien alle 30-vuotiaiden, 30-54-vuotiaiden ja yli 54-vuotiaiden koulutustausta, naisten määrä eriteltyinä

Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen

Erityistavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen

	Osallistujat ilman perusasteen (ISCED 1) koulutusta	Alemman perusasteen (ISCED 1) ja ylemmän perusasteen (ISCED 2) koulutuksen suorittaneet	Keskiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeisen (ISCED 4) koulutuksen suorittaneet	Korkea-asteen koulutuksen (ISCED 5 to 8) suorittaneet	Yhteensä
Alle 30-vuotiaita		60			60
30-54-vuotiaita					0
Yli 54-vuotiaita					0
Yhteensä	0	60	0	0	60
joista naisia		33			33

12.5 Hankkeeseen osallistuvien opinto-ohjaajien, uraneuvojien ja muiden ohjauspalveluiden asiantuntijoiden lukumäärä, naisten määrä eriteltyinä

Toimintalinja 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen

Erityistavoite 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen

	Yhteensä
Osallistuvat opinto-ohjaajat, uraneuvojat ja muut ohjauspalveluiden asiantuntijat	
joista naisia	

13 Horisontaaliset periaatteet

13.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa on tehty toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	☒	☐	Lukio-opintoja suorittaa useammin tytöt kuin pojat. Sukupuolten väliset erot opinnoissaan tukea tarvitsevilla näkyvät selkeimmin tuen tarpeen laadullisissa tekijöissä kun määrällisissä. Tyttöjen joukossa on tunnistettavissa useammin suorittamisen ja täydellisyden tavoittelun tuomia mielenterveys- ja stressioireilua, kun pojat tarvitsevat useammin tukea itsesäätelyyn ja toimeen tarttumiseen. Lukio-opinnoissa näkyy myös kasvavassa määrin joukko nuoria, jotka eivät koe kuuluvansa perinteisiin sukupuolimuotteihin. Hankkeen valmisteluvaiheen arvin mukaan toimintaan ohjautuu tyttöjä enemmän, kun poikia.
Sukupuolinäkökulma on huomioitu hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	☒	☐	Hankkeen toiminnan suunnittelun perustana on sukupuolisensitiivinen työote ja tuen tarjoaminen yksilöllisen tarpeen mukaan. Hankkeen aikana tunnistetaan opintoja haastavia tilanteita ja mahdollisia sukupuolten välisiä eroja niissä. Keskeistä hanketyössä on tunnistaa hyviä käytänteitä, joilla onnistutaan tukemaan kutakin nuorta omassa tilanteessaan. Toimintaa suunnitellaan ja kehitetään siten, että se tukisi myös poikien tuen tarpeita ja mahdollistaisi toimintaan kiinnittymisen.
Hankkeen päätavoite on sukupuolten tasa-arvon edistäminen	☐	☒	Hankkeen päätavoite ei ole sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen

13.2 Kestävä kehitys

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Välillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	1	1	Välilliset vaikutukset kohdistuvat kohderyhmän osaamisen ja tiedon lisääntymisen kautta. Hankkeen toiminnassa huomioidaan luonnonvarojen käytön kestävyys materiaalihankinnoissa.
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	0	1	Välilliset vaikutukset kohdistuvat kohderyhmän osaamisen ja tiedon lisääntymisen kautta.
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	0	0	Ei vaikutusta
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)	0	0	Ei vaikutusta
Natura 2000 -ohjelman kohteet	0	0	Ei vaikutusta
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	1	2	Hankkeen toiminnassa vähennetään mahdollisuuksien mukaan jätteitä ja uusiokäytetään materiaaleja mahdollisuuksien mukaan. Osallistujien tietoisuus materiaalien kierrättämisestä ja kestävästä kehityksestä lisääntyy hankkeen aikana
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	0	1	Osallistujien tieto uusiutuvista energiamuodoista lisääntyy hankkeen aikana
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	2	4	Hankkeella kehitetään elinikäisen oppimisen avaintaitoja ja tuetaan nuorten koulutus- ja työllisyyspolkujen rakentumisessa, jolla vaikutetaan pitkällä aikavälillä osaavan ja hyvinvoivan työvoiman saatavuuteen.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	8	8	Hankkeessa kehitetään aineeton palvelumalli, jolla tuetaan nuorten osaamisen lisääntymistä ja polkuja kohti työelämää
Liikkuminen ja logistiikka	1	1	Liikkumisessa käytetään julkisia kulkuneuvoja tai yhteiskuljetuksia mahdollisuuksien mukaan.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvoinnin edistäminen	9	6	Hankkeen tavoitteena on lisätä osallistujien hyvinvointia. Lisäksi hanke vaikuttaa välillisesti ammattilaisten osaamisen lisääntymiseen ja sitä kautta lisääntyvään hyvinvointiin
Tasa-arvon edistäminen	7	6	Hankkeen tavoitteena on lisätä koulutuksellista tasa-arvoa ja mahdollisuuksia osallistua koulutukseen haastavissakin elämäntilanteissa.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	7	6	Hanke lisää yhteiskunnallista ja kulttuurista osallisuutta ja yhdenvertaisuutta kehittämällä heikommassa asemassa oleville kohdistuvia tukipalveluita ja valmentamalla osallistujia aktiiviseen kansalaisuuteen ja toimijuuteen.
Kulttuuriympäristö	2	2	Hankkeen toiminnassa lisätään osallistujien tietoa kulttuuriympäristöstä. Osallistujia kannustetaan osallistumaan oman kulttuuriympäristön rakentamiseen hyödyntämällä luovia menetelmiä
Ympäristöosaaminen	3	3	Osallistujien ympäristöosaaminen lisääntyy hankkeen aikana osana yhteisöllistä toimintaa ja oppisiältöjä.

14 Liitteet

Pakolliset liitteet

Yhteishankkeen sopimus

Muut liitteet

Alv-selvitys Silta-Valmennusyhdistys ry
Alv-selvitys Valo-Valmennusyhdistys ry
Viikko-ohjelmamalli

Hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi.

Viranomaisella on oikeus tarkastaa hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut tarvittavat toiselta viranomaiselta saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen. Yhteishankkeessa tarkastusoikeus koskee kaikkia hakijoita ja tuen siirto –menettelyssä hakijan lisäksi kaikkia tuen siirronsaajia.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

20.12.2021 Schellhammer-Tuominen Maija Selena
kehittämisjohtaja
(Allekirjoitettu sähköisesti vahvalla Suomi.fi-tunnistautumisella)

Hakijan (päättöettajan) taustalomake

Hakijan (päättöettajan) nimi Silta-Valmennusyhdistys ry	Y-tunnus 1618557-2	Organisaatiotyyppi Kansalaisjärjestö
Organisaatiotyypin mukainen omarahoitusosuuden laji Yksityinen rahoitus		
Jakeluosoite Vehnämlyllykatu 4	Postinumero 33560	Postitoimipaikka Tampere
Hakijan (päättöettajan) yhteyshenkilö Schellhammer-Tuominen Maija Selena	Yhteyshenkilön puhelinnumero [REDACTED]	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite [REDACTED]

1 Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja uutuus- tai lisäarvo?

Lukiokoulutuksen keskeyttää yhä useampi nuori johtuen elämäntilanteesta tai mielenterveyteen ja arjen taitoihin liittyvistä haasteista. Moni koulutuksen keskeyttänyt haluaisi palata lukiokoulutukseen, mutta ei näe sitä mahdollisena opiskelun vaativuuden vuoksi. Silta-Valmennusyhdistyksen nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön ohjautuu keskeyttäneitä säännöllisesti saadakseen tukea elämäntilanteessaan. Tukimuodot tulevat koulutusosallisuuden kannalta näissä tilanteissa liian myöhään. Silta-Valmennus on ollut pitkään kehittämässä koulutuksen nivelvaiheita ja koulutusosallisuutta tukevia toimintatapoja perusopetuksessa ja toisella asteella. Lukiokoulutuksen puolella tarpeeseen on havahduttu lähivuosina. Lukiokoulutuksen nuorilla elämäntilanteen haasteet poikkeavat jonkin verran esimerkiksi ammatillisen koulutuksen opiskelijoista, esimerkiksi ahdistuneisuus, opintostressi ja syömishäiriöt korostuvat lukiokoulutuksessa, jossa suorituspainee opintomenestyksen osalta korostuvat. Lisäksi moni muuttaa lukio-opintoja varten kasvukeskuksiin ja itsenäistymiseen liittyvät haasteet ja yksinäisyys ovat yleisiä. Omaan sukupuoli-identiteettiin ja seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvä pohdinta ajoittuu usein myös lukioikään ja moni nuori kaipaisi tukea omaan pohdintaansa.

Hankkeen tavoitteena on kehittää Lukiopaja LUPA -toimintamalli, jossa toimintakykyä vahvistava, kuntoutuksellinen ja yhteisöllinen toiminta kytketään lukio-opintoihin mielekkääksi kokonaisuudeksi. Epämuodollisissa, toiminnallisissa ympäristöissä tapahtuva oppiminen on osa oppimisprosessia ja lukiokurssien suorittaminen mitoitetaan yksilöllisten voimavarojen mukaan.

Hankkeen kehittämistoiminnalla luodaan aivan uudenlaista toimintakonseptia, jolla voidaan vastata oppivelvollisuusiän laajentamisen mukanaan tuomiin haasteisiin ja tukea nuorten koulutusosallisuutta.

2 Toteutus ja tulokset

Hankkeen nimi: Lukiopaja LUPA

Mitkä ovat hankkeet konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan?

Hankkeessa pilotoidaan ja mallinnetaan toimintatapa, jossa sosiaalian ammattilainen, erityisopettaja ja opinto-ohjaaja muodostavat nuorelle lähituen haastavassa elämäntilanteessa ja kehittävät elämänhallintaa, hyvinvointia ja oppimista yksilöllisesti tulevan työskentelymallin. Valmentaja toimii osallistujan rinnalla kulkevana tukena yksilöllisesti sekä toteuttaa strukturoidun viikko-ohjelman mukaisia yhteisöllisiä ja ryhmämuotoisia toimintoja yhdessä projektitiimin kanssa. Valmentaja koordinoi nuorilähtöistä toimintaa ja kehittää toimintatapoja ja toimintaympäristöä yhdessä nuorten kanssa.

Projektitiimin yhteistyönä toimintatapaa arvioidaan läpi hankkeen ja tuotetaan kohderyhmän parissa toimiville ammattilaisille osaamista lisäävä workshopkokonaisuus.

Hankkeen tuloksena lukiokoulutuksen keskeyttäminen vähenee ja yhä useampi lukio-opinnot keskeyttänyt pääsee palaamaan ja kiinnittyy opintoihin. Varhaisen tuen menetelmät lukiokoulutuksessa kehittyvät ja erityisen vahvaa tukea opintopolullaan tarvitseville nuorille rakentuu LUPA-malli, jonka aikana opinnot eivät keskeydy, mutta nuorella on mahdollisuus tuetusti toipua ja kuntoutua.

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

Kyllä Ei

2 Osallistuuko hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia organisaatioita?

Kyllä Ei

Hankkeen kustannusarvio

Kustannusmalli

- Flat rate 17 % palkkakustannuksista
- Flat rate 15 % palkkakustannuksista
- Flat rate 40 % palkkakustannuksista
- Kertakorvaus (lump sum)
- Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
- Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2022	2023	Yhteensä
Projektipäällikkö	Osa-aikainen	10	28 000	19 000	47 000
Valmentaja	Kokoaikainen	20	39 800	26 800	66 600
Suunnittelija	Osa-aikainen	5	13 200	8 800	22 000
1 Yhteensä		35	81 000	54 600	135 600

Kustannusten perustelut

Projektipäällikkö vastaa hankkeen kokonaistoteutuksesta, toimii yhteyshenkilönä rahoittajaan, vastaa raportoinnista ja osallistujatietojen viemisestä henkilöjärjestelmään. Projektipäällikkö koordinoi kaikkien työpakettien toteutusta, viestintää ja arviointia sekä vastaa toimintamallin rakenteellistamisesta yhdessä projektitiimin kanssa.

Valmentaja toimii osallistujien rinnalla kulkevana tukena, kehittää ja pilotoi työpakettien mukaista ohjauksellista toimintaa, koordinoi nuorilähtöistä kehittämistä ja vastaa nuorten kokonaisohjauksesta yhdessä erityisopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa. Valmentaja osallistuu toimintamallin kehittämistyöhön.

Suunnittelija toteuttaa hankeviestintää sidosryhmille, kohderyhmälle ja laajemmin viestintäsuunnitelman mukaisesti, toteuttaa arviointitiedon keräämistä, tuottaa yhdessä nuorten kanssa viestinnällistä materiaalia ja tarinoita, kuten videoita ja esityksiä toiminnasta ja nuorten kokemuksista. Osallistuu työpakettien kehittämiseen ja koordinoi henkilöstöworkshoppien toteutuksen.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2022	2023	Yhteensä
Kuljetukset ryhmäkuljetukset bussilla ja paikallisliikenteen bussiliput	2 000	1 000	3 000
Vierailut, vierailijat	1 500	1 500	3 000
Viestintä	2 000	2 000	4 000
2 Yhteensä	5 500	4 500	10 000

Kustannusten perustelut

Kohderyhmän kuljetuskustannukset retkille ja vierailukäynneille. Ryhmäkuljetukset bussilla ja paikallisliikenteen bussiliput

Toiminnalliset vierailut ja vierailijat, ulkopuoliset kouluttajat (esimerkiksi itsesäätelyn menetelmien harjoitteluun ja luovaan toimintaan). Vierailijoiden ja ulkopuolisten kouluttajien palkkiot (sisältäen matkat ja koulutussisällöt mahdollisine materiaaleineen) sekä vierailukäyntien kustannukset esimerkiksi taidelähtöisten menetelmien kokonaisuudet, ohjaus, tilat ja välineet)

Viestintämateriaalien ja tietoisuusmateriaalien teko, kuten videot, kuvalliset materiaalit sekä julkaisut painottuen sähköiseen viestintään ja sen näkyvyyden lisäämiseen. Kohderyhmälle mahdollisesti myös painetut flyerit/esitteet.

3 Muut kustannukset

Kustannus	2022	2023	Yhteensä
Ryhmätila ja pienryhmätila kohderyhmän käyttöön	8 400	5 600	14 000
Tarvikkeet	2 500	2 000	4 500
3 Yhteensä	10 900	7 600	18 500

Kustannusten perustelut

Tilavuokrat oppimisympäristölle kohderyhmän käyttöön.

Viikko-ohjelman mukaisen toiminnan tarvekustannukset, kuten materiaalit ja tarvikkeet, aineet (mm. yhteisöllisiin ruokailuihin), toiminnallinen välineistö tilaan, tilan kehittämiseen liittyvien tavaroiden ja materiaalien kustannukset. Päätoimeentulo vastaa hankkeen kuntoutusta tukevan, toiminnallisten materiaalien hankinnasta. Näitä ovat esimerkiksi keskittymistä tukevat välineet, kuten stressipallot, istuintyyny ja jumppapallot sekä toiminnallisissa harjoitteissa käytettävät tarvikkeet, kuten kädentaitomateriaalit. Ruokailut eivät korvaa kouluruokailua, vaan toimivat kuntoutusta tukevana toiminnallisena ja yhteisöllisenä sisältönä viikko-ohjelmassa (ks. 6.1). Toimitiloja kehitetään osallistujalähtöisesti tukemaan yhteisöllisyyttä ja toimintakykyä. Hankinnat kohdistuvat toiminnallisuutta tukeviin välineisiin, ei kalusteisiin.

4 Flat rate

Kerroin	2022	2023	Yhteensä
17.00 %	13 770	9 282	23 052
4 Yhteensä	13 770	9 282	23 052

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2022	2023	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	111 170	75 982	187 152

5 Tulot

Tulot	2022	2023	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
Yhteensä	111 170	75 982	187 152

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)

6 Kuntien kustannukset

Kustannus	2022	2023	Yhteensä
6 Yhteensä	0	0	0

Kustannusten perustelut

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2022	2023	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2022	2023	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	0	0	0

A + B Kustannukset yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
A + B Yhteensä	111 170	75 982	187 152

Hankkeen rahoitussuunnitelma

A Rahoitus hankkeen kustannuksiin

1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus

	2022	2023	Yhteensä
1 Yhteensä	88 936	60 786	149 722

2 Kuntien rahoitus

2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus			0
2.1 Yhteensä	0	0	0

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
2.2 Yhteensä	0	0	0

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	0	0	0

3 Muu julkinen rahoitus

3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus			0
3.1 Yhteensä	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus

4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus	22 234	15 196	37 430
4.1 Yhteensä	22 234	15 196	37 430

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	22 234	15 196	37 430

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	111 170	75 982	187 152

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus

5 Kuntien rahoitus

6 Muu julkinen rahoitus

5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	0	0	0

A + B Rahoitus yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
A + B Yhteensä	111 170	75 982	187 152

Hankkeen nimi: Lukiopaja LUPA

Hakijan (osatoteuttajan) taustalomake

Hakijan (osatoteuttajan) nimi Tampereen kaupunki/lukiokoulutus	Y-tunnus 0211675-2	Organisaatiotyyppi Kunta
Organisaatiotyypin mukainen omarahoitusosuuden laji Kuntarahoitus		
Jakeluosoite Tammerkosken lukio, Sammonkatu 2	Postinumero 33540	Postitoimipaikka Tampere
Hakijan (osatoteuttajan) yhteyshenkilö Tanja Portaankorva	Yhteyshenkilön puhelinnumero [REDACTED]	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite [REDACTED]

1 Tarve, tavoitteet ja toteuttajan rooli

Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja uutuus- tai lisäarvo?

Lukiokoulutuksen puolelta puuttuvat tällä hetkellä riittävät tukirakenteet mielenterveyden ongelmista kärsiville opiskelijoille. Hankkeella haetaan uusia ratkaisuja ja työmuotoja opiskelukyvyn ja jaksamisen rajamailla olevien nuorten elämänhallinnan ja opiskelun tueksi. Hankkeessa yhdistetään osaamista eri aloilta ja kehitetään kokonaisvaltaisen ennaltaehkäisevän toiminnan mallia, jonka voisi ottaa osaksi kaupungin pysyviä palveluja.

Tampereen kaupunkistrategiassa korostetaan mahdollisuutta kouluttautua ja sivistyä monipuolisilla ja erilaisilla opintopoluilla. Kaupunkistrategiassa pidetään tärkeänä jokaisen oppilaan yksilöllisen kehittymisen tukemista ja taitojen vahvistamista. Opintopolkuja pyritään tukemaan ja sujuvoittamaan. (Tampere 2030.) Hankkeeseen lisäarvoa tuo hallintomaailman sektorirajat ylittävä yhteistyö Tampereen kaupungin ja Silta-valmennuksen asiantuntijoiden välillä. Tämä hanke toimii edelläkävijänä ja suunnannäyttäjänä eri toimijoiden välisestä yhteistyöstä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.

2 Toteutus ja tulokset

Mitkä ovat hankkeet konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan?

Hankkeen kohderyhmän nuoret opiskelevat pääosin koulurakennuksen ulkopuolisessa pienryhmätallassa, jonne on helppo rakentaa strukturoitu ja turvallinen oppimisympäristö. Pienryhmän vastuhenkilöt ovat erityisopettaja ja sosiaalialan ohjaaja, jotka rakentavat päivätoiminnan pedagogisen ja toiminnallisen rungon. Pienryhmässä toimii myös osa-aikainen opinto-ohjaaja, joka kehittää osaltaan uudenlaista tehostetun opinto-ohjauksen työmuotoa moniammatillisessa työryhmässä. Hankkeen erityisopettaja ja opinto-ohjaaja ovat Tampereen kaupungin työntekijöitä ja sosiaalialan asiantuntija on Silta-Valmennuksen työntekijä.

Opiskelijoille tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jonka mukaan päivätoiminta rakentuu. Välitavoitteena voi olla esimerkiksi arkirytmien saaminen kuntoon ja sen jälkeen luodaan tarkempi suunnitelma lukion opintojaksojen suorittamiseksi. Opiskelun määrää suhteessa muuhun päivätoimintaan säädellään opiskelijan henkilökohtaisen tilanteen mukaan toiminnan aikana. Pienryhmätoiminnassa voi olla mukana eri pituisia jaksoja, esimerkiksi yksittäisiä lukion kursseja täydentäen, yhden lukion jakson ajan tai koko lukuvuoden opiskelijan tilanteesta riippuen.

Hankkeen tarkoituksena on kiinnittää opiskelijat vertaisryhmän kautta lukio-opintoihin ja vahvistaa osallisuutta sekä minäpystyvyyttä. Hankkeen kautta vahvistetaan lisäksi nuorten elämänhallinnan taitoja, kuten arkirytmisiä ja itseohjautuvuutta, jotka puolestaan tukevat mielen hyvinvointia ja jaksamista. Tavoitteena on tukea yksilöllisiä opintopolkuja, ehkäistä lukion keskeyttämistä sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä.

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

Kyllä Ei

Hankkeen kustannusarvio

Kustannusmalli

- Flat rate 17 % palkkakustannuksista
 Flat rate 15 % palkkakustannuksista
 Flat rate 40 % palkkakustannuksista
 Kertakorvaus (lump sum)
 Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
 Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2022	2023	Yhteensä
opinto-ohjaaja (projektin vetovastuu Tampereen kaupungilla)	Osa-aikainen	8	24 000	16 000	40 000
Erytisopettaja	Kokoaikainen	20	60 000	40 000	100 000
1Yhteensä		28	84 000	56 000	140 000

Kustannusten perustelut

Erytisopettaja toimii pedagogisen tuen asiantuntijana joustavan lukiokoulutuksen ryhmässä sekä tuottaa opiskelijan opettajille sovitulla tavoin arviointitietoa osaamisen kertymisestä. Erytisopettaja kehittää uudenlaista lukion erityisopettajan työmuotoa pienryhmän opettajana, työparinaan sosiaalialan ammattilainen. Hankkeessa toimivan erityisopettajan työnkuvaan sisältyy myös opiskeluhuollon yhteistyöverkoston ja tukitoimien kehittäminen eri toimijoiden rajapinnassa. Hankkeen opinto-ohjaajan tehtäviin kuuluu nuorten yksilöllisten, joustavien opintopolkujen rakentaminen ja monialaisten tukiverkoston vahvistaminen yhteistyössä hankkeen erityisopettajan ja sosiaalialan ammattilaisen kanssa.

Hankkeen opinto-ohjaaja koordinoi lukioyhteistyötä ja tekee yhteistyötä koulujen ulkopuolisten verkoston kanssa. Opinto-ohjaaja kehittää uudenlaista opinto-ohjauksen työmuotoa sosiaali- ja terveysalan sekä koulutuksen rajapinnassa. Opinto-ohjaajan hanketyöajasta 80% on toiminnallisia tehtäviä hankkeessa, 20% työajasta on varattu raportointiin ja muuhun hallinnolliseen toimintaan.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2022	2023	Yhteensä
2 Yhteensä	0	0	0

Kustannusten perustelut

3 Muut kustannukset

Kustannus	2022	2023	Yhteensä
Kohderyhmän käyttöön opiskeluvälineitä ja pienvälineitä	1 000	1 000	2 000
3 Yhteensä	1 000	1 000	2 000

Kustannusten perustelut
Opetuksen toiminnallisuuden lisäämiseen ja havainnollistamiseen liittyviä materiaaleja sekä opiskelijoiden käyttöön kannettavia tietokoneita (leasing). Osatoteuttaja vastaa materiaalihankinnoissa oppimisen apuvälineiden ja -materiaalien hankinnasta.

4 Flat rate

Kerroin	2022	2023	Yhteensä
17.00 %	14 280	9 520	23 800
4 Yhteensä	14 280	9 520	23 800

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2022	2023	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	99 280	66 520	165 800

5 Tulot

Tulot	2022	2023	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
Yhteensä	99 280	66 520	165 800

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)

6 Kuntien kustannukset

Kustannus	2022	2023	Yhteensä
6 Yhteensä	0	0	0

Kustannusten perustelut

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2022	2023	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2022	2023	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	0	0	0

A + B Kustannukset yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
A + B Yhteensä	99 280	66 520	165 800

Hankkeen rahoitussuunnitelma

A Rahoitus hankkeen kustannuksiin

1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus

	2022	2023	Yhteensä
1 Yhteensä	79 424	53 216	132 640

2 Kuntien rahoitus

2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus	19 856	13 304	33 160
2.1 Yhteensä	19 856	13 304	33 160

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
2.2 Yhteensä	0	0	0

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	19 856	13 304	33 160

3 Muu julkinen rahoitus

3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus			0
3.1 Yhteensä	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus

4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus			0
4.1 Yhteensä	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2022	2023	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	99 280	66 520	165 800

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus

5 Kuntien rahoitus

6 Muu julkinen rahoitus

5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	0	0	0

A + B Rahoitus yhteensä

	2022	2023	Yhteensä
A + B Yhteensä	99 280	66 520	165 800

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Päätös

Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

1.2.2022

EURA 2014/11393/09 02 01 01/2021/KESELY

Tuensaajat

Silta-Valmennusyhdistys ry

Y-tunnus:1618557-2

Tampereen kaupunki/lukiokoulutus

Y-tunnus:0211675-2

Hankehakemuksenne 20.12.2021

Työllisyyden ja osaamisen edistämiseen sekä sosiaaliseen osallisuuteen liittyvä kehittämishanke

Päätöstyyppi: Hankepätös

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on myöntänyt teille alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain (8/2014), jäljempänä rahoituslaki, 8 §:n nojalla tukea seuraavasti:

Hankkeen nimi: Lukiopaja LUPA

Hankekoodi: S22763

Toimintalinja: 4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen

Erytystavoite: 9.1. Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen

Kustannusmalli: Flat rate 17 %

Hanke on toteutettava **01.01.2022 - 31.08.2023** välisenä aikana.

1 Tuen määrä

Tällä päätöksellä kohdennetaan vuoden 2022 Euroopan sosiaalirahaston (ESR) ja valtion rahoitusta 282 362 €.

Rahoitus myönnetään valtion talousarvion momentilta 32.30.64.09

Tuen osuus hankkeen hyväksyttävistä tukikelpoisista nettokustannuksista on yhteensä enintään 80.00%.

2 Hankkeen hyväksytty kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeelle on hyväksytty alla oleva kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma. Tuensaaja voi hakea maksuun ainoastaan hyväksytyjen kustannuslajien mukaisia kustannuksia.

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	Prosenttia nettokustannuksista
1. Palkkakustannukset	275 600	ESR:n ja valtion rahoitus	282 362	80,00%
2. Ostopalvelut	10 000	Kuntien rahoitus: tuensaajan omarahoitus	33 160	9,40%
3. Muut kustannukset	20 500	Yksityinen rahoitus: tuensaajan omarahoitus	37 430	10,60%
4. Flat rate	46 852	Rahoitus yhteensä	352 952	100,00%
Kustannukset yhteensä	352 952			
5. Tulot	0			
Nettokustannukset yhteensä	352 952			

3 Päätöksen perusteet

3.1 Käsittelyvaiheet

Hakemus on saapunut EURA 2014 -järjestelmässä rahoittavalle viranomaiselle Keski-Suomen ELY-keskukselle 18.2.2021. Hakemuksesta on tehty Suomen rakennerahasto-ohjelman yleisten valintaperusteiden mukainen arviointi. Hakemuksen on täytettävä kaikki yleiset valintaperusteet, jotta se voidaan rahoittaa. Keski-Suomen ELY-keskuksen rahoitusyksikön arviointiin (toimintalinja 4) kokouksessa 17.3.2021 on todettu, että hakemus täyttää kaikki yleiset valintaperusteet. Hakemuksesta on tehty rakennerahasto-ohjelman erityisten valintaperusteiden ja rahoittavan viranomaisen määrittelemän alueellisen valintaperusteiden mukainen arviointi. Arvioinnissa hakemus on saanut erityisistä valintaperusteista pistemäärän 270/500 ja alueellisesta valintaperusteesta pistemäärän 300/500 eli yhteispistemäärän 570/1000. Hakemuksen on saatava vähintään puolet erityisten valintaperusteiden ja alueellisen valintaperusteiden enimmäispistemäärästä, jotta se voidaan esittää hyväksyttäväksi. Rahoitusyksikön arviointiin (toimintalinja 4) kokouksessa 12.4.2021 on todettu, että hakemus täyttää riittävässä määrin erityiset valintaperusteet ja alueellisen valintaperusteiden ja se voidaan esittää rahoitettavaksi. Rahoitusyksikön valintakokouksessa 13.4.2021 on todettu, että hakemus on rahoituskelpoinen ja se esitetään hyväksyttäväksi sillä ehdolla, että Pirkanmaan maakunnan ESR-rahoituskehityksessä jäljellä oleva rahoitus riittää hankkeen rahoittamiseen. Myönteinen valintaesitys hankkeelle on käsitelty Pirkanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön (MYRS) kokouksessa 7.5.2021. Myrs on omalta osaltaan puoltanut hankkeen rahoittamista sillä ehdolla, että Pirkanmaan määrärahaehystä on riittävästi tai Pirkanmaalle osoitetaan lisää määrärahaa.

Lokakuussa 2021 on tullut mahdolliseksi lisärahoituksen saaminen Pirkanmaan alueellisen ESR-rahoituksen kehikseen ja hankehakemuksen rahoittaminen. Rahoittaja ja tuen saaja ovat käyneet hakemuksesta 1.12.2021 neuvottelun, jossa on käyty läpi hankehakemus ja sovittu siihen tehtävistä tarkennuksista. Rahoittaja on palauttanut hakemuksen EURA 2014 -järjestelmässä hakijan muutettavaksi 1.12.2021 ja täydennetty hankehakemus on saapunut järjestelmässä rahoittavalle viranomaiselle 20.12.2021. Hakemuksen käsittelijän, rahoitusasiantuntija Mirja Rinteen, poissaolon ajaksi sijaiseksi ja hankepäättöksen valmistelijaksi on tammikuuussa 2022 nimetty rahoitusasiantuntija Mika Villa.

Hankehakemus esitetään hyväksyttäväksi ja hankesuunnitelmaan perustuvan rahoitusvarauksen mukainen ESR- ja valtion rahoitus 282 362 euroa vuoden 2022 myöntämisvaltuudesta kokonaisuudessaan myönnettäväksi.

3.2 Päätöksen perustelut

Hanke on Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 "Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen" erityistavoitetta 9.1 "Siitymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen". Hanke täyttää kaikki ohjelmasta rahoitettaville hankkeille asetetut yleiset valintaperusteet. Hanke täyttää riittävässä määrin myös erityiset, erityistavoitteen 9.1 mukaiset ja horisontaaliset valintaperusteet sekä rahoittavan viranomaisen määrittelemän hakuohjeiden mukaiset valintaperusteet.

EURA 2014 -järjestelmän kehystenhallintaosion tietojen perusteella rahoittavalla viranomaisella on käytettävissään hankkeen rahoittamiseen tarvittava ESR- ja valtion rahoitus vuoden 2020 myöntövaltuudesta.

Hankkeen tavoitteena on lisätä Tampereen lukioissa opiskelevien koulutusosallisuutta ja vähentää koulutuksen negatiivisia keskeytyksiä erityisesti lukio-opintojen alkuvaiheessa.

3.3 Päätöksen säädösperusta

Laki alueiden kehittämisen ja rakenerahastohankkeiden rahoittamisesta (8/2014), jäljempänä rahoituslaki

Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisen ja rakenerahastohankkeiden rahoittamisesta (357/2014), jäljempänä rahoitusasetus

Valtioneuvoston asetus rakenerahastoista osarahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta (358/2014)

4 Tuen myöntämiselle, maksamiselle ja käytölle asetettavat ehdot

Tuensaajan on noudatettava päätöksen perustana olevaa kansallista ja Euroopan unionin lainsäädäntöä sekä tämän päätöksen ehtoja.

Tuen asianmukaisen käyttämisen sekä tuensaajan oikeuksien ja velvollisuuksien selkeyttämiseksi annetaan rahoituslain 17 §:n 3 momentin nojalla seuraavat ehdot.

4.1 Hankesuunnitelma

Liitteenä oleva hankesuunnitelma perustuu hyväksytyyn hankehakemukseen ja on osa tätä päätöstä.

Tuki on myönnetty hyväksytyhankesuunnitelman mukaiseen rajattuun hankkeeseen. Tuki on käytettävä päätöksessä hyväksytyihin tarkoituksiin. Hyväksytyhankesuunnitelman mukaiset toimenpiteet on toteutettava ohjelma-alueella, ellei päätöksessä ole erikseen hyväksyty rajattujen toimenpiteiden toteuttamista ohjelma-alueen ulkopuolella.

Mikäli hanketta tai sen osaa ei voida toteuttaa tämän päätöksen ja liitteenä olevan hyväksytyhankesuunnitelman mukaisena, tuensaajan on viivytyksettä ilmoitettava siitä hankkeen rahoittavalle viranomaiselle. Lisäksi tuensaajan on tehtävä muutoshakemus EURA 2014 -järjestelmän hakemusosiossa ja eriteltävä miltä osin päätökseen haetaan muutosta.

Rahoittava viranomainen voi erityisestä syystä myöntää hankkeen toteutukselle jatkoaikaa. Tuensaajan on tehtävä jatkoaikaa koskeva perusteltu muutoshakemus EURA 2014 -järjestelmässä ennen voimassa olevan päätöksen mukaista hankkeen päättymispäivämäärää.

Tuensaajan on päivitettävä hankkeen yhteys- ja muita tietoja EURA 2014 -järjestelmän yhteystietojen ylläpito-osiossa, jos niihin tulee muutoksia. Ylläpidettäviä tietoja ovat tuensaajan yhteystiedot, hankkeen vastuuhenkilön, yhteys henkilön ja hankepääällikön nimi ja yhteystiedot, hankkeen tiivistelmä suomeksi ja englanniksi sekä hankkeen englanninkielinen nimi.

4.2 Tukikelpoiset kustannukset

Kustannukset korvataan päätöksessä hyväksytyhankesuunnitelman mukaisesti. Hankkeen hyväksytyt kustannuslajit on todettu aiempina tässä päätöksessä ja ne on eritelty tarkemmin päätöksen liitteenä olevassa hankesuunnitelmassa.

Muiden kuin prosenttimääräisinä korvattavien kustannusten hyväksymisen edellytyksenä on, että ne ovat voimassa olevan EU:n ja kansallisen lainsäädännön sekä hallintoviranomaisen ja rahoittavan viranomaisen antaman

ohjeistuksen mukaisia tukikelpoisia kustannuksia. Ainoastaan hankkeesta aiheutuvat, sen toteuttamiseksi tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset ovat tukikelpoisia. Kustannusten tulee olla tämän päätöksen ja hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisia.

Prosenttimääräisinä korvattavia kustannuksia hyväksytään maksatuksessa 17 % hankkeen toteutuneista tukikelpoisista hankehenkilöstön palkkakustannuksista. Muiden kuin prosenttimääräisinä korvattavien kustannusten tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että ne ovat tuensaajan tosiasiallisesti maksamia, osoitettavissa kirjanpidon tositteilla ja ilmoitetut kustannukset vastaavat tuensaajan hallussa olevaa kirjanpitoaineistoa ja tositteita. Kustannusten tulee aiheutua tässä päätöksessä hyväksyttynä toteuttamisaikana.

Hankkeesta aiheutunut arvonlisävero on tukikelpoinen kustannus, jos hyväksytyyn hankesuunnitelmaan on merkitty, että arvonlisävero jää lopulliseksi kustannukseksi ja tuensaaja on esittänyt verohallinnolta saadun tai riittävän selvityksen siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyvistä kustannuksista ole mahdollista saada arvonlisäveron palautusta.

Kustannukset eivät ole tukikelpoisia siltä osin, kuin tuensaaja on saanut tai on oikeutettu saamaan niihin korvausta muualta. Hankkeesta tuensaajalle aiheutuneet mahdolliset viivästys- ja muut korkokulut, tilitapahtumista perittävät palvelumaksut, valuutan vaihtopalkkiot, kurssitappiot sekä muut yksinomaan rahoitukseen liittyvät kustannukset eivät ole tukikelpoisia kustannuksia. Myöskään sakot, pysäköintivirhemaksut, rikemaksut ja muut lakiin perustuvat taloudelliset seuraamukset sekä oikeudenkäyntikulut eivät ole tukikelpoisia.

4.3 Julkiset hankinnat

Kaikkien hankintojen tulee sisältyä hyväksytyyn hankesuunnitelmaan. Tuensaajan on kilpailutettava kansallisen ja EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016) säädetyllä tavalla. Kilpailuttamisvelvollisuus koskee julkisoikeudellisten oikeushenkilöiden (valtio, kunnat, kuntayhtymät, julkisoikeudelliset laitokset ja säätiöt) lisäksi yrityksiä ja muita yksityisoikeudellisia oikeushenkilöitä, jos hankintaan on saatu julkista rahoitusta yli puolet hankinnan arvosta. Julkisella rahoituksella tarkoitetaan EU:n ja valtion sekä kuntien ja muiden julkisten organisaatioiden hankkeelle osoittamaa rahoitusta mukaan lukien tuensaajan omarahoitus.

Kansallisen kynnysarvon alittavien hankintojen ja hankintojen, joihin ei muutoin sovelleta hankintalakia, on oltava kustannuksiltaan kohtuullisia. Kohtuullisuuden osoittamiseksi hankinnasta tulee pyytää tarjous vähintään kolmelta tarjoajalta sähköpostitse tai muulla todennettavissa olevalla tavalla.

Tuensaajan on pyynnöstä toimitettava hankinta-asiakirjat viranomaiselle sekä esitettävä ne tarkastusten yhteydessä.

Rahoittavana viranomaisena toimiva Keski-Suomen ELY-keskus täydentää edellä mainittuja ehtoja seuraavasti:

Sen lisäksi, mitä edellä kohdassa 4.3 on sanottu, noudatetaan hankinnoissa soveltuvin osin hakijaorganisaation omaa hankintaohjetta.

4.4 Kirjanpito

Hankkeesta on pidettävä kirjanpitolain (1336/1997) veloitteet täyttävää kirjanpitoa. Hankkeen muiden kuin prosenttimääräisinä korvattavien kustannusten, tulojen ja rahoituksen on oltava erotettavissa tuensaajan kirjanpidossa siten, että tilinpidon ja tositteiden tarkastaminen ilman vaikeuksia on mahdollista. Erottaminen tulee tehdä hankkeen omalla kustannuspaikalla, tilillä tai muulla tunnisteella.

Jos tuensaajaan sovelletaan valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 2 lukua, sitä sovelletaan myös tuetun toiminnan kirjanpitoon.

4.5 Tuen maksatuksen hakeminen ja maksaminen

Tuki voidaan maksaa vain, mikäli tuen myöntämisen perusteena olleet edellytykset ovat maksatusvaiheessa edelleen voimassa. Tuki maksetaan takautuvasti. Tuen maksamisen edellytyksenä muiden kuin prosenttimääräisinä korvattavien kustannusten osalta on, että ne ovat päätöksessä hyväksytyt, tosiasiallisesti aiheutuneita tukikelpoisia kustannuksia. Prosenttimääräisinä korvattavia kustannuksia hyväksytään maksatuspäätöksessä 17 % hankkeen tukikelpoisista hankehenkilöstön palkkakustannuksista. Mikäli maksatushakemuksen tukikelpoisuustarkastuksessa hylätään tukikelvottomia palkkakustannuksia, vähennetään samassa suhteessa myös prosenttimääräisinä korvattavia kustannuksia.

Tuen kohteena oleva tuote, palvelu tai muu suoritus on oltava maksettu ja tuensaajalle toimitettu ennen kuin kustannukset voidaan hakea maksuun. Useammassa erässä maksettavien hankintojen osalta maksettuja kustannuksia voi hakea maksuun kun laskun perusteena oleva osa tuotteesta, palvelusta tai muusta suoritteesta on toimitettu hankintasopimuksen mukaisesti.

Maksatusta haetaan sähköisesti EURA 2014 -järjestelmässä. Maksatushakemuksen laatimisessa on noudatettava järjestelmässä olevia ohjeita. Maksatushakemuksen tulee perustua tässä päätöksessä vahvistettuun kustannusarvioon ja kustannusmalliin. Maksatushakemuksessa muiden kuin prosenttimääräisinä korvattavien kustannusten tulee perustua hankkeen kirjanpitoon. Maksatushakemuksessa tulee ilmoittaa maksatuskauden kustannukset kustannuslajeittain eriteltynä.

Maksatushakemuksessa on ilmoitettava maksatuskaudella toteutunut tuensaajaorganisaation ulkopuolelta hankkeelle osoitettu kunta-, muu julkinen ja yksityinen rahoitusosuus. Hankkeen rahoitussuunnitelmaan nähden suurempana toteutunut rahoitusosuus vähentää maksettavaa tukea viimeisessä maksatuksessa. Myös hyväksytyssä hankesuunnitelmassa mainitsemattomat mahdolliset muut tulo- ja rahoituslähteet on ilmoitettava ja ne vähentävät maksettavaa tukea.

Omarahoitusosuutta ei ilmoiteta maksatushakemuksessa, vaan EURA 2014 -järjestelmä laskee omarahoituksen määrän maksatuspäätökseen rahoituspäätöksen ja muiden toteutuneiden rahoitusosuuksien perusteella.

Maksatushakemuksen liitteenä on toimitettava hankkeen toteutuneita kustannuksia, tuloja ja rahoitusosuuksia koskeva kirjanpidon ote maksatuskaudelta. Prosenttimääräisinä korvattavista kustannuksista ei esitetä kirjanpidon otetta. Maksatushakemukseen tulee liittää hankkeessa osa-aikaisesti työskentelevien päiväkohtaiset kokonaistyöajan seurantalomakkeet, joiden perusteella osa palkkakustannuksista kohdennetaan hankkeelle. Maksatushakemukseen tulee liittää myös selvitys tai laskelma hankkeessa osa-aikaisesti työskentelevien henkilöiden palkkakustannusten kohdentamisesta hankkeelle.

Tukea ei makseta, jos vaadittua seurantaraporttia, loppuraporttia, pyydettyjä liitteitä tai muita lisäselvityksiä ei ole toimitettu.

Viimeinen maksatushakemus on jätettävä EURA 2014 -järjestelmässä neljän kuukauden kuluessa päätöksellä hyväksytystä hankkeen päättymispäivämäärästä.

Rahoittavana viranomaisena toimiva Keski-Suomen ELY-keskus täydentää edellä mainittuja ehtoja seuraavasti:

Maksatushakemusten toimitusaikataulusta sovitaan hankkeen aloituspalaverissa.

4.6 Tulojen seuranta

Tuensaajan on ilmoitettava maksatushakemuksessa hankkeen tuottamat tulot. Myös sellaiset hankkeen tuottamat tulot on ilmoitettava, joita ei ole arvioitu hyväksytyssä hankesuunnitelmassa. Toteutuneet tulot vähennetään tukikelpoisista kustannuksista maksatuskausittain. Hanke ei saa tuottaa voittoa. Tuloksi katsotaan kaikki hankkeen sen

toteuttamisaikana tuottamat tuotteiden, palvelujen tai muun käyttö- tai vaihto-omaisuuden myynnistä saadut tulot sekä saadut käyttökorvaukset tai vastaavat.

4.7 Ohjausryhmä

Tuensaajan on asetettava hankkeen ohjausta ja seurantaa varten ohjausryhmä, jonka rahoittava viranomainen hyväksyy. Ohjausryhmässä on oltava riittävä määrä asiantuntijoita. Ohjausryhmä ei ole vastuussa hankkeen toteuttamisesta, vaan vastuu on aina tuensaajalla.

Hankkeen toteuttamista, sisältöä ja rahoitusta koskevat muutostarpeet on käsiteltävä ohjausryhmässä ennen kuin niitä koskeva hakemus toimitetaan rahoittavalle viranomaiselle EURA 2014 -järjestelmässä. Kiireelliset muutosesitykset on kuitenkin toimitettava välittömästi rahoittavalle viranomaiselle ja ne voidaan saattaa ohjausryhmän tiedoksi vasta jälkikäteen. Ohjausryhmän pöytäkirjat on toimitettava tiedoksi rahoittavalle viranomaiselle.

4.8 Hankkeen tavoitteiden, toimenpiteiden, tulosten ja tuotosten seuranta sekä tulosten hyödyntäminen

Tuensaajan on raportoitava hyväksytyin hankesuunnitelman tavoitteiden, tulosten ja tuotosten toteutumisesta maksatushakemuksen yhteydessä EURA 2014 -järjestelmän seurantaraportissa.

Tuensaajan on toimitettava hankkeen loppuraportti EURA 2014 -järjestelmässä samanaikaisesti viimeisen maksatushakemuksen kanssa. Loppuraportista on käytävä ilmi hankkeen tavoitteiden toteutuminen, tulokset, tuotokset ja toteuttamisessa saadut kokemukset. Loppuraportin toimittaminen on viimeisen maksatuksen maksamisen ehto.

Hyväksytyssä hankesuunnitelmassa on arvioitu yleisasetuksen (EU) N:o 1303/2013 ja ohjelma-asiakirjan mukaisten horisontaalisten periaatteiden eli kestävä kehityksen, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista hankkeessa. Näiden periaatteiden toteutumisesta hankkeen toiminnassa on raportoitava maksatushakemuksen yhteydessä toimitettavassa seurantaraportissa sekä loppuraportissa. Horisontaalisten periaatteiden toteutumista seurataan myös paikan päällä tehtävien varmennusten yhteydessä.

Rahoituslain 10 §:n 4 momentin mukaisesti kehittämishankkeen tulosten on oltava yleisesti hyödynnettävissä.

Rahoittavana viranomaisena toimiva Keski-Suomen ELY-keskus täydentää edellä mainittuja ehtoja seuraavasti:

Hankkeeseen osallistuvista henkilöistä on kerättävä ESR-Henkilö -järjestelmän edellyttämät tiedot. Järjestelmän käyttöohjeet sekä aloitus- ja lopetusilmoitusten täyttöohjeet ovat saatavissa www.rakennerahastot.fi -sivustolta.

4.9 Valvonta ja tarkastus

Viranomaisella on oikeus suorittaa tuensaajiin ja tuen siirronsaajiin kohdistuvia yleisasetuksen (EU) N:o 1303/2013 mukaisia paikan päällä tehtäviä varmuksia, joilla varmistetaan tuotteiden ja palveluiden toimittaminen ja se, että tuensaajan maksetuiksi ilmoittamat muut kuin prosenttimääräisinä korvattavat kustannukset ovat Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön sekä päätöksen ehtojen mukaisia.

Rakennerahasto-ohjelman todentamisviranomaisella, hallintoviranomaisella, tarkastusviranomaisella, Euroopan komissiolla ja tilintarkastustuomioistuimella on oikeus suorittaa tuensaajiin ja tuen siirronsaajiin kohdistuvia yleisasetuksen mukaisia tarkastuksia.

Tuensaajan ja tuen siirronsaajan on luovutettava tarkastajien käyttöön kaikki pyydetty tiedot, tallenteet ja asiakirjat sekä avustettava tarkastuksen tekemisessä.

4.10 Asiakirjojen säilyttäminen

Tuensaajan on säilytettävä kaikki hankkeeseen liittyvä kirjanpito- ja muu aineisto siten, että tuen käytön valvonta on mahdollista. Kirjanpitoaineisto ja muu hanketta koskeva aineisto on säilytettävä 10 vuotta rahoituspäätöksessä vahvistetusta hankkeen päättymispäivästä.

Viranomainen voi jatkaa tuensaajalle annettavalla kirjallisella ilmoituksella säilyttämisaikaa yleisasetuksen (EU) N:o 1303/2013 140 artiklan 1 kohdan neljännen alakohdan nojalla. Jos kansallisessa lainsäädännössä tai valtiontukea koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetään pidempää säilyttämisaikaa, noudatetaan sitä.

4.11 Tiedottaminen ja viestintä

Hankkeen tiedot julkaistaan internetissä rakennerahastojen tietopalvelussa. Tietopalvelun luettelossa julkaistaan muun muassa seuraavat tiedot: tuensaaja ja tuensaajan yhteystiedot, hankkeen nimi ja muut perustiedot, hankkeen tiivistelmä, hankkeen tukikelpoiset kokonaiskustannukset, Euroopan sosiaalirahaston osarahoitusosuus, seurantatiedot ja hankkeen sijainti. Tietopalvelussa julkaistavat tiedot yksilöidään tarkemmin rakennerahastohankkeiden viestintäohjeessa, joka on tämän päätöksen liitteenä.

Tuensaajan on tiedotettava hankkeen saamasta Euroopan sosiaalirahaston tuesta yleisölle. Tuensaajan on kaikissa tiedotus- ja viestintätoimenpiteissään käytettävä EU-lippulogoa, joka sisältää EU-lipputunnuksen sekä maininnan Euroopan unionista ja Euroopan sosiaalirahastosta. Lisäksi on käytettävä *Vipuvoimaa EU:lta* logoa tai tekstiä. Logot ja ohjeet niiden käyttämiseksi on kuvattu tarkemmin rakennerahastohankkeiden viestintäohjeessa, joka on tämän päätöksen liitteenä.

Jos tuensaajalla on verkkosivusto, hankkeen toteuttamisen aikana sivustolla on esitettävä lyhyt tuen määrään suhteutettu kuvaus hankkeesta, sen tavoitteista ja tuloksista sekä maininta Euroopan unionin osallistumisesta rahoitukseen.

Tuensaajan on varmistettava, että hankkeeseen osallistuville tiedotetaan Euroopan sosiaalirahaston tuesta hankkeelle. Kaikissa hankkeen toteuttamiseen liittyvissä yleisölle tai osallistujille tarkoitetuissa asiakirjoissa, kuten osallistumistodistuksissa tai muissa todistuksissa, on käytettävä edellä mainittua EU-lippulogoa sekä *Vipuvoimaa EU:lta* logoa.

Tuensaajan on sijoitettava hankkeen toteuttamisajaksi vähintään yksi hanketta ja sille Euroopan unionilta saatavaa osarahoitusta esittelevä juliste (vähimmäiskoko A3) näkyvälle paikalle. Julisteessa on oltava edellä mainittu EU-lippulogo sekä *Vipuvoimaa EU:lta* logo tai teksti. Mallipohja julisteelle on saatavilla rakennerahastot.fi-sivuilla ja se sisältyy rakennerahastohankkeiden viestintäohjeeseen, joka on tämän päätöksen liitteenä.

4.12 Tuen palauttaminen

Rahoituslain 36 §:n mukaan tuensaajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa tuki tai sen osa. Tuensaajan tulee palauttaa tuki tai sen osa myös, jos sitä ei voida käyttää päätöksessä edellytetyllä tavalla. Tuensaajan tulee tehdä tuen palauttamisesta ilmoitus EURA 2014 -järjestelmässä.

4.13 Tuen maksamisen keskeyttäminen, lopettaminen ja takaisinperintä

Toimivaltaisen viranomaisen on määrättävä tuen maksaminen keskeytettäväksi tai lopetettavaksi ja jo maksettu tuki takaisinperittäväksi, mikäli tukea on myönnetty ja käytetty sääntöjen vastaisella tavalla. Rakennerahastoista rahoitettavien tukien tukikelpoisuudesta ja valvonnasta säädetään sekä EU:n että kansallisten säädösten nojalla.

Yleisasetuksen (EU) N:o 1303/2013 menojen tukikelpoisuutta ja toimien pysyvyyttä koskevassa luvussa on 65 artiklassa säädetty kustannusten tukikelpoisuudesta, 66 artiklassa tukimuodoista, 67 artiklassa avustusmuotoisesta ja

takaisin maksettavasta tuesta, 70 artiklassa sijainnin mukaan määräytyvästä toimien tukikelpoisuudesta ja 71 artiklassa toimien pysyvyydestä. 65 artiklan mukaan kustannusten tukikelpoisuus määritetään kansallisten sääntöjen perusteella, paitsi jos yleisasetuksessa tai rahastokohtaisissa säännöissä tai niiden perusteella on vahvistettu erityissääntöjä. Kansallisessa tukikelpoisuusasetuksessa on säädetty rakennerahasto-ohjelmasta osarahoitettavien hankkeiden kustannusten tukikelpoisuudesta.

Rahoituslain 37 §:ssä määrätään tuensaajasta johtuvasta tukikelpoisuussääntöjen ja päätösten noudattamatta jättämisestä seuraavasta tuen maksamisen lopettamisesta ja jo maksetun tuen takaisinperinnästä. 37 §:n mukaan toimivaltaisen viranomaisen on määrättävä tuen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu tuki takaisin perittäväksi, jos:

- 1) tuen myöntämistä, maksamista tai valvontaa varten on annettu virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja taikka tietoja on salattu ja virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen antamisella tai tietojen salaamisella on ollut vaikutusta rahoituksen saamiseen;
- 2) tuen maksamista tai valvontaa varten on kieltäydytty antamasta tarvittavia tietoja, asiakirjoja tai muuta aineistoa taikka tarkastusta suoritettaessa kieltäydytty täyttämästä muita tuensaajalle tarkastuksen suorittamiseksi laissa säädettyjä velvollisuuksia;
- 3) tukea on käytetty muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty;
- 4) sellaisen omaisuuden omistus- tai hallintaoikeus, jonka hankkimiseen tuki on myönnetty, on luovutettu ennen kuin viisi vuotta on kulunut tuen maksamispäivästä, taikka tuensaaja on lopettanut tuen kohteena olleen toiminnan tai supistanut sitä olennaisesti;
- 5) tuensaaja on olennaisesti laiminlyönyt noudattaa avustuspäätöksessä määrättyjä ehtoja.

Toimivaltainen viranomainen voi määrätä tuen maksamisen lopetettavaksi taikka osittain tai kokonaan takaisin perittäväksi, jos:

- 1) tuensaaja ei ole noudattanut avustuspäätöksessä määrättyjä ehtoja;
- 2) tuensaaja on joutunut ulosottoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin taikka yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitetun saneerausmenettelyn kohteeksi ja jollei tuen käyttötarkoituksesta muuta johdu;
- 3) tuki tai sen osa on myönnetty tai maksettu väärin perustein.

Yhteishankkeessa vastaavat kaikki tuensaajat tuen palauttamisesta yhteisvastuullisesti.

4.14 Takaisinmaksettavan määrän korko ja viivästyskorko

Rahoituslain 38 §:n mukaan tuensaajan on maksettava palautettavalle tai takaisinperittäväälle määrälle tuen maksupäivästä lukien korkoa siten kuin Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään tai, jollei mainitussa lainsäädännössä asiasta säädetä, korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä.

Rahoituslain 39 §:n mukaan, jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään asetettuna eräpäivänä, sille on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn korkokannan mukaan tai, jollei mainitussa lainsäädännössä asiasta säädetä, maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

4.15 Yleisasetuksen 71 artiklan ja tukikelpoisuusasetuksen 4 §:n mukainen hankkeen pysyvyyden jälkiseuranta ja takaisinperintä

Jos hankkeessa on toimittu pysyvyyttä koskevien ehtojen vastaisesti, aiheettomasti maksettu tuki peritään takaisin lukuun ottamatta tapauksia, joissa tuotannollisen toiminnan lopettaminen johtuu konkurssista, johon ei liity petollisuutta. Takaisinperittävä summa suhteutetaan siihen ajanjaksoon, jona vaatimuksia ei ole täytetty. Pysyvyyttä koskevien ehtojen noudattamista valvotaan hankkeen päättymisen jälkeen paikan päällä tehtävillä varmuuksilla (jälkiseuranta).

5 Lisätiedot

Rahoittaja on hakemuksen käsittelyn yhteydessä selvittänyt, että Opetushallitus on myöntänyt syksyllä 2020 covid-19 pandemiasta aiheutuneiden poikkeusolojen vuoksi hakemuksessa osatoteuttajana olevalle Tampereen kaupungille/lukiokoulutus 592 048 euroa erityistä valtionavustusta lukiokoulutuksen tukemiseen poikkeusoloissa. Rahoittaja on pyytänyt hankkeen hakijalta, Silta-Valmennus ry:ltä, selvitystä siitä, onko OPH:n Tampereen kaupungille poikkeusolojen vuoksi myöntämällä valtionavustuksella päällekkäisyyttä haetun hankkeen kanssa. Hakija on antanut 13.4. selvityksen, jonka perusteella päällekkäisyyttä ei ole.

Täydennetty hankehakemus on saapunut rahoittajalle EURA 2014 -järjestelmässä 20.12.2021. Rahoittaja toteaa, että hankkeen kustannusten tukikelpoisuus alkaa 1.1.2022 vaikka hankepääätös on annettu tämän jälkeen.

Hankkeen toteuttaja ja rahoittaja pitävät kahden kuukauden kuluessa hankkeen käynnistymisestä aloituspalaverin, jossa käsitellään hankesuunnitelmaa, hankepääätöstä ja sen ehtoja, maksatusmenettelyä sekä kustannusten tukikelpoisuutta. Aloituspalaverin kutsuu koolle rahoittaja ja siitä laaditaan muistio.

Hankkeen toteuttajan on huomioitava, että lain digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019) mukaiset saavutettavuusvaatimukset koskevat hankkeessa kehitettävää, tarjottavaa tai ylläpidettävää digitaalista palvelua. Hankkeen toteuttajan tulee laatia verkkosivustoistaan saavutettavuusseloste. Selosteen tulee noudattaa EU:n laatimaa mallia (Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/1523). Seloste on laitettava verkkosivuille. Vastuu selosteen sisällöstä ja sen aktiivisesta päivittämisestä on hankkeen toteuttajalla. Lisätietoa www.saavutettavuusvaatimukset.fi.

6 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta liitteenä olevan oikaisuvaatimusosoituksen mukaisesti.

Rahoittavan viranomaisen yhteystiedot

Rahoittava viranomainen Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
Lähiosoite Cygnaeuksenkatu 1	Postinumero 40100	Postitoimipaikka JYVÄSKYLÄ
Yhteyshenkilö Mika Villa	Tehtävänimike Rahoitusasiantuntija	
Yhteyshenkilön toimipaikka Varsinais-Suomen ELY-keskus		
Toimipaikan lähiosoite Itsenäisyydenaukio 2	Postinumero 20800	Postitoimipaikka TURKU
Sähköposti [REDACTED]	Puhelin [REDACTED]	

Lisätietoja antaa tarvittaessa edellä mainittu hankkeen yhteyshenkilö.

Johanna Latvala
Johtava rahoitusasiantuntija

Mika Villa
Rahoitusasiantuntija

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

(Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 13/2003 4 luku 16 §)

Liitteet

Hankesuunnitelma

Viestintäohje

Oikaisuvaatimusosoitus